

sreda, 02.12.2009.

[Otvorena sednica]

[Optuženi su ušli u sudnicu]

... Početak u 09.04h

SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

Izvolite sjesti.

GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro časni Sude i dobro jutro svima u sudnici. Predmet IT-08-91 /u engleskom transkriptu: "IT-08-91-T"/, *Tužitelj protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina.*

SUDIJA HALL: [simultani prevod] Dobro jutro. Moliću strane u postupku da se predstave.

G. DI FAZIO: [simultani prevod] Časni Sude, /nerazgovetno/ Di Fazio, zastupam Tužiteljstvo s gospođom Korner i referenticom Jasminom Bošnjaković.

G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Slobodan Zečević, Slobodan Cvijetić i Eugene O'Sullivan, obrana Miće Stanišića.

G. PANTELIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Obranu Stojana Župljanina zastupaju Igor Pantelić i Dragan Krgović.

SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Dobro jutro svima u sudnici. Prije nego što uvedemo svjedoka u sudnicu, imamo jednu uvodnu stvar koju moramo riješiti. Radi se, naime, o zahtjevu Optužbe kojim se traži dodavanje jednoga broja dokumenata u vezi s Christianom Nielsenom, za koga smatramo i nadamo se da ćemo ga uspjeti ispitati prije pauze; odnosno, to će biti zadnji svjedok prije božićnih blagdana. Prema pravilima, istek roka u kojem bi Obrana trebala odgovoriti, mislim, je 14.12. I vjerojatno će to biti prilično kasno, i to

1 vjerojatno kada Nielsen već dođe ovamo svjedočiti. Prema tome, moje pitanje za
2 Obranu glasi ovako: da li biste bili ljubazni i kazali nam imate li prigovora na
3 dodavanje tih dokumenata? Pa ako imate prigovora, bi li Vijeće iznimno moglo
4 zatražiti od odvjetnika da budu ekspeditivniji u podnošenju svojih pisanih
5 dokumenata, tako da se sve riješi do kraja sljedećeg tjedna?

6 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, mi smo dobili komplet broj 96
7 sinoć kasno. Zapravo, ja sada pregledavam te dokumente.

8 Ja smatram da ćemo, ako budemo imali prigovora, to podnijeti do kraja
9 ovoga tjedna.

10 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam.

11 Gospodine Panteliću, imate li Vi -

12 G. PANTELIĆ: [simultani prevod] Pa naš stav je isti, časni Sude.

13 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala.

14 Dobro, onda možemo dovesti svjedoka.

15 [Svedok je pristupio svedočenju]

16 SVEDOK: ADIL DRAGANOVIĆ [nastavak]

17 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Draganoviću.
18 Prije nego što zamolim gospodina Cvijetića da dovrši svoje unakrsno ispitivanje,
19 moram Vas podsjetiti da još uvijek vrijedi svečana izjava koju ste dali.

20 SVEDOK: Dobro jutro.

21 G. CVIJETIĆ: Dobro jutro, časni Sude.

22 Unakrsno ispituje g. Cvijetić: [nastavak]

23 P: Dobro jutro, gospodine Draganoviću.

24 O: Dobro jutro.

1 P: Juče smo stali taman toliko da sam pomenuo jedno lice koje je
2 nastradalo u Manjači. On se zove Omer Filipović.

3 O: E, tako je, Omer Filipović. Možda sam ja napravio neku grešku kad
4 sam... da nisam pomenuo njegovog brata, ili nešto. E, *okay*.

5 P: Sve je u redu. Vi ste o njegovoj smrti pričali u prethodnom postupku
6 i neću Vas oko toga. Moje samo konkretno pitanje glasi: da li su nadležni vojni
7 organi vršili istragu unutar Manjače povodom njegove smrti?

8 O: Kada je ubijen Omer Filipović i Bender Esad, ujutro negdje oko 10
9 sati, vjerovatno na poziv komandanta logora, ja sam primijetio i vidio da su
10 dolazili ljudi u vojnim uniformama koji su vršili uviđaj.

11 P: To nam je dovoljno. N...nemam se namjeru baviti' više Manjačom. Možda
12 sam Vas prekinuo, ali hvala Vam. O... s obzirom da, iskreno da priznam, oko
13 Manjače neću mnogo i mislim da ću sada i završiti' oko toga.

14 Još ću Vas samo pitati' vezano za Manjaču oko ovoga podatka. Naime, Vi
15 tvrdite da je kroz taj logor prošlo tačno 5.434 logoraša.

16 O: To su tačni podaci, po mom svjedočenju.

17 P: Vi ste rekli da to nije Vaš podatak i Vaša statistika, nego da ju je
18 vodio jedan drugi logoraš iz drugog logora i da se zove Ibrahim Begović. Jesam
19 li u pravu?

20 O: Jeste.

21 P: Vi ste svoj orijentacioni broj lica zatvorenih u Manjači formirali i
22 na osnovu činjenice da ste, kako sam to ja pročitao, sjekli hljeb, pa po broju
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komada hljeba ste otprilike znali koliko ima zatvorenika. Je li to tačno?

2 O: To je tačno.

3 P: Znači li to da ste radili u kuhinji, to me samo interesuje?

4 O: Da, ja sam jedno vrijeme radio u kuhinji.

5 P: Dobro, hvala. Evo, ja ću završit' oko Manjače. Nemam namjeru da
6 kalkulišem brojem žrtava. Nemam namjeru da umanjujem tragičnost žrtve ijednog
7 jedinog tragično nastradalog u Manjači. Nemam namjeru da kažem da je to bio
8 hotel. Nemam namjeru ni da, tako da kažem, umanjujem Vaše razočarenje zbog onoga
9 što ste tamo doživjeli. Niko od nas to ne bi volio da doživi i jedan dan. Znači,
10 odmah da se razumijemo. Međutim, ne mogu da se složim s Vašom ocjenom, kao i
11 kolega Pantelić, da je to bio logor smrti. Naime, i ova Vaša statistika do koje
12 ste Vi došli - znači, jedan egz dak... ag... egzaktan podatak - demantuje tu Vašu
13 tvrdnju. Ako je od 5.434 logova... logoraša unutar kruga - znači, i što je ubijeno
14 i što je umrlo, što ste Vi rekli, juče smo oko toga pričali - onda ja dođem do
15 o...oj... onog optimističkog gledanja na to, da je 99,75% ljudi preživjelo Manjaču.
16 Na sreću, na sreću, i Vi ste među njima.

17 Da li se slažete da Vas ovaj podatak ipak demantuje?

18 O: Ne slažem se s time. Ja, ako želite, mogu elaborirati svoje
19 mišljenje.

20 P: Dobro. Ne morate, b... op... Da Vam kažem, sedam-osam dana sam slušô Vaše
21 svjedočenje i iskren da budem, evo, reći ću Vam do kakvog sam ja zaključka... i Vi
22 recite da l' se slažete sa mnom. Vi ste svjedočili -

23 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Ispričavam se, oprostite.

24 G. CVIJETIĆ: Okay, okay.

25 P: Vi ste neko l'ko dana elaborirali o tragičnosti Vašeg položaja,
26 neudobnosti položaja i ja shvatam, i tako dalje... dalje. Ja ću Vam samo reći

27

28

29

30

1 moju opservaciju. Pošto nisam znao broj onih koji su nastradali u Manjači, vjerujte mi, stekao
2 sam utisak da ih je najmanje 50%, ovaj, pobijeno. Samo Vam govorim o tome kako je Vaš opis išao
3 i... i... i... i ka čemu je išao. Znači, to je jedna moja opservacija, ne morate se složiti, vidim da
4 se ne slažete, ali neću Vas više... Ne bi' želio čak ni da Vas podsjećam šta ste preživjeli u
5 Manjači. Imamo čak i obavezu, kao advokati, da Vas ne podsjećamo na to. Eto, da znate zbog čega
6 neću.

7 O: Dozvolite samo da napravim jednu malu ispravku, juče sam spomenuo neka imena, kad
8 ste me pitali koji su ljudi ubijeni. Možda sam pogrešno kazao neko ime, pa bi' ja ovom prilikom,
9 ako dozvolite, ispravio.

10 Spomenuo sam Delalović, mislim da sam rekao Esad, a neće biti Esad nego njegov brat,
11 Husein. I još jedno ime sam pomenuo, ni... to je bio Bošnjak policajac Emir, po imenu. Njegovo
12 prezime je Mulalić.

13 P: Dobro.

14 O: Toliko. Samo želim da... da dopunim jučerašnju, ovaj -

15 P: Dobro, hvala Vam. Hvala Vam. Dakle, moja opservacija je da će optimisti se baviti'
16 onim mojim procentom, a pesimisti će se baviti' onim procentom kojim se Vi bavite. Složićete se
17 sa mnom?

18 O: Ja -

19 P: I ja nem... Samo da Vam kažem. Ja nemam ništa protiv da Vi tako gledate, ali i Vi
20 morate da se složite sa mnom da ja nisam dužan da se složim s Vašim mišljenjem. Je l' tako?

21 O: Ja ću samo kratko da Vam kažem da sam ja prvih 100 dana boravka u logoru svaki dan
22 gledao u smrt. Zb... i zbog svih tih stvari Vam ja to i govorim. I sigurno je da je kasnije
23 situacija u logoru bila drugačija.

24 P: Dobro.

25 O: Ali prvih 100 dana moga boravka u logoru, ja sam svaki dan gledao u smrt.

26 P: Dobro.

27 O: I ne samo svoju, nego i svih drugih.

28 P: Dobro.

29 O: I zato sam s... rekao da je to u to vrijeme bio logor smrti.

1 P: Dobro. Evo, rekao sam, neću Vas podsjećati na to, pokušao sam da s one
2 optimističke strane da Vam kažem. Kinezi imaju jednu izreku: "Ko zna zašto je to dobro." Možda
3 da ste ostali u Sanskom Mostu, il' da ste prešli na teritoriju Federacije, da biste još lošije
4 prošli.

5 O: Ja zaista - ako mi dozvolite - ne želim nikome da nešto trpam, da.. ne daj Bože. Ja
6 zaista želim da se objektivno sagleda sve ono što je bilo. I ja sam odgovoran pred Bogom i pred
7 građanima koji su to preživjeli da govorim istinu.

8 P: Dobro.

9 O: I ja ne želim zaista -

10 P: Dobro.

11 O: Meni je jako žao, ovaj. Meni nije jednostavno svjedočiti ovdje protiv čovjeka s
12 kojine sam proveo i moje djetinjstvo.

13 P: Pa evo, o... kad ste već prozvali - mislim, mislite na gospodina Župljanina..

14 O: Da.

15 P: ..ako se ja ne varam - kad ste ga prozvali, evo ja ću Vam reći kako on optimističko
16 gleda na svoju situaciju u pritvoru. Samo jednu malu digresiju. Mi smo u pritvorskoj jedinici
17 imali i onih koji su o... - samo sekunda n... - oni koji su umrli i koji su izvršili samoubistvo, i
18 koji su umrli p... na izdržavanju kazne, ka.. tako dalje. Ali, oba naša klijenta kažu: Imamo
19 visoke, najviše standarde pritvorske, imamo sve uslove koji nam trebaju, osim jednog. Pa se
20 šale, kažu: Osim slobode. Razumijete? Znači, može s... čovjek na ovake /sic/ situacije i u ovakim
21 /sic/ situacijama gledati i optimistično. Slažete li se sa mnom?

22 O: Slažem se.

23 P: Dobro. Evo, preći ću na sljedeću temu, neću više o tome. Juče sam očekivao od Vas da
24 ćete mi, na moje pitanje oko ovih civila Srba koji su nastradali 1995. godine u Sanskom Mostu,
25 da ćete mi reć' u usmenom dijelu da znate za ovaj dokument i kako ste se izjasnili oko tog
26 dokumenta. Međutim, rekli ste da se ne sjećate i da sam ja onda zbog toga ostao dužan Sudskom
27 vijeću i tužiocu da dam referencu oko toga.

1 G. CVIJETIĆ: Pa bih, časni Sude, molio da se svjedoku stavi na uvid
2 dokaz 1D01-0370.

3 /nerazgovetno/ ...dobio novi broj. A ovo je raniji broj iz *Brdanina*.

4 To je to. Dobro, samo da vidimo i englesku verziju. Mada nema, ovo je
5 samo...

6 P: Gospodine Draganoviću, vidite li naslov ovog dokumenta? Da li ga se
7 možete sjetiti? Ako ne, slobodno recite, preći ćemo na drugu stranu pa ćemo
8 možda da Vas podsjetimo.

9 O: Ja se ne mogu sjetiti...

10 P: Dobro.

11 O: ...tog dokumenta.

12 P: Ja bih molio onda da okrenete stranu broj 2. Op... sa...samo sljedeću
13 stranu. E, gospodine Draganoviću, iz ove strane 2 možete vid'ti da se radi o
14 ediciji i ko ju je izdao, ko je uradio predgovor. Neka od ovih lica
15 pretpostavljam da znate. Recimo, magistar Krstan Simić je sada sudija Ustavnog
16 suda Bosne i Hercegovine, ako se ne varam. Da li Vas ovo podsjeća na dokument?

17 O: Ja ovaj dokument nisam imô priliku da vidim.

18 P: Dobro. Onda bih molio da okrenete i sljedeću stranu dokumenta.

19 G. CVIJETIĆ: I na engleskom samo sljedeću stranu.

20 P: E, pročitajte sad ova imena, da vidim da l' ćete se sada sjetiti.

21 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Časni Sude, molim Vas, ja bih htio nešto
22 kazati prije nego što krenemo dalje s ovim. Časni Sude, ja sam ovaj dokument
23 vidio prvi put u životu jutros, i evo pogledao sam ga nakratko. Na prvi pogled,
24 čini se da je to popis Srba koji su ubijeni na prostoru Sanskoga Mosta. Neka od
25 imena nemaju datume, a mnoga imaju. Mnogi se odnose na razdoblje 1995., 1998.;

1 neki su iz 1996. Prema tome, uglavnom, sve te smrti su povezane s razdobljem
2 koje je daleko izvan vremena koje pokriva optužnica i to nekoliko godina nakon
3 događaja kojima se mi bavimo.

4 Ukoliko postoje neka druga krim-tehnička pitanja osim *tu quoque* Obrane -
5 što zapravo i nije forenzičko pitanje, već neko drugo pitanje koje će se
6 obrađivati uz ovaj dokument - naravno, nemam prigovor. A, međutim, ako je svrha
7 ovoga dijela unakrsnog ispitivanja samo pokazati Vijeću da je i puno Srba
8 izgubilo život, onda ću ja iznijeti prigovor.

9 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću?

10 G. CVIJETIĆ: Naravno da nije, časni Sude. Naravno dije... da nije. Al'
11 tužilac mora bit' strpljiv da postavim pitanje vezano za ovaj spisak. I inače da
12 kažem, ovo nije nov dokumenat. Ovaj dokument je dokaz Obrane uveden u predmetu
13 *Brđanin*. /nerazgovetno/ je imao jedan drugi broj, ja mogu i da kažem, DB81B.
14 Usvojen je kao dokaz, a ovaj svjedok je komentarisao taj dokument. I moja
15 pitanja nemaju ovu namjeru o kojoj tužilac govori. Ovo je -

16 P: Gospodine Draganoviću, ja p... moje prvo pitanje, da li se sad sjećate
17 da Vam je o -

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, bez obzira na to
19 što je to bio dokazni predmet na drugome suđenju, osnova prigovora gospodina Di
20 Fazia je u tome da do sada pitanja, kako ih Vi postavljate, ne pokazuju na prvi
21 pogled relevantnost za ovo suđenje, i to je zapravo onaj smisao o kojem ja
22 tražim Vaš odgovor prije nego što nastavite.

23 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, pa nisam još ni postavio pitanje. Pitao sam
24
25
26
27
28
29
30

1 svjedoka da li se sada sjeća da li mu je ovaj dokumenat pokazivan. A, reći ću i
2 zbog čega. Svjedok se bavio istragama ratnih zločina kada se vratio u Sanski
3 Most. Moja pitanja su vezana za istrage ratnih zločina o kojima je on zaista
4 detaljno pričao. Ja ne... ne mogu sad da Vam unaprijed otkrijem šta ću još da
5 pitam. Ali nemam namjeru da idem ovom linijom *tu quoque*, nemam uopšte tu
6 namjeru, nego direktno hoću da pitam svjedoka. Ali, moram ga prvo pitati da li
7 se sjeća da li mu je ovaj dokumenat pokazan u predmetu *Brđanin*.

8 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Cvijetiću, ali
9 korak po korak.

10 G. CVIJETIĆ: A prvi korak je ovaj.

11 P: Da li se sad sjećate da Vam je ovaj dokument kolega Ackerman, advokat
12 Obrane, pokazao?

13 O: Ja zaista ne mogu da se sjetim, jer proteklo je jako dugo vremena
14 kada je bilo to suđenje. Da li sam ja taj dokument vidio kao svjedok ovdje, ja
15 zaista se ne sjećam.

16 P: Dobro. Ja, za razliku od juče, imam sad i referencu za s -

17 O: Ali - izvinjavam se - ali, ako me pitate vezano za imena tih ljudi -

18 P: Pitaću, samo -

19 O: U redu.

20 P: Pitaću konkretno. Za razliku od juče, ja sam obezbijedio referencu,
21 reći ću Vam na kojoj stranici. Evo, i kolega Di Fazio e... se smije, ovaj. To je
22 sad strana 5953, a zapisnik je od 23. maja 2002. godine. I tu ste se

1 izjašnjavali o ovom dokumentu kolegi Ackermanu. E, moje konkretno pitanje Vama
2 glasi sad da... Dobro. Evo, samo ostao sam dužan, 23. maj 2002. godine. E.

3 Da li ste vodili istrage i u ovim slučajevima i da li je iko procesuiran
4 zbog smrti ovih lica?

5 O: Ja jednostavno sada nemam odgovore na Vaše pitanje. Jer, ne sjećam se
6 nih /sic/ tih lica sada, jer ne znam čak ni šta sam... ne sjećam se ni šta sam
7 tada izjavio, jer su s... tada s...sjećanja bila svježija, pa bi' volio da me
8 podsjetite šta sam ja izjavio.

9 P: Evo, reći ću Vam. Na toj strani koju sam rekao, između ostalog ste
10 rekli: "Nisam siguran," - rekli s... govorili ste o ovome dru... pod br... rednim
11 brojem 2, Pero Grubor - "Nisam siguran, mislim da sam vodio istragu. Mislim, ali
12 nisam 100% siguran."

13 O: E dobro.

14 P: Jesam Vas podsjetio?

15 O: Jeste me podsjetili. I to je tačno.

16 P: E.

17 O: To i sada izjavljujem.

18 P: Dobro.

19 O: Sjećam se da sam bio na uviđaju, da s... kad je taj leš pronađen, od
20 gospodina Grubora Pere, i identificirao sam njegov leš, obavio, znači, istražnu
21 radnju, napravio zapisnik i dostavio je organima gonjenja.

22 P: E, mene sada interesuje pitanje: da li je iko procesuiran i za Peru
23 Grubora ili za nekog drugog s ove liste?

24 O: Pazite, ovaj, Vi znate dobro da... koji su organi nadležni za
25
26
27
28
29
30

1 procesuiranje. Znači, određena tuž...tužilaštva ili tužiteljstva. Da li je ne...netko procesuiran,
2 ja... do danas, ja ne znam. Postoji...

3 P: Dobro.

4 O: ...Odjel z...za ratne zločine Tužiteljstva u Sarajevu. Postoje, znači, okružna i
5 kantonalna tužiteljstva koja su nadležna za to. Ja n... ja ne mogu znati, zaista. Ja se ne sjećam,
6 jer ja sam već pet godina o... u advokaturi, tako da zaista ne znam.

7 P: Dobro. Dobro. Pitam Vas ovo zbog ovoga što ste Vi rekli da ste dobili – juče ste mi...
8 juče ste mi rekli – da ste dobili pismeni akt Ratnog predsjedništva opštine Sanski Most da se
9 bavite istragama ratnih zločina. Možete li mi interpretirati sadržinu tog Vašeg, odnosno
10 pismenog akta? Šta piše u njemu? Čime to da se Vi bavite?

11 O: Mislim da Vi nastojite dokazati nešto pogrešno. Ali ja ću Vam opet ponoviti, i juče
12 sam rekao, da sam bio ovlašten da obavljam poslove prikupljanja dokaza o ratnim zločinima, i bio
13 sam jasan o tome, i da obavljam određene istražne radnje.

14 P: Dobro.

15 O: A to je nešto različito – složićete se sa mnom – od vođenja istrage.

16 P: Dobro. Evo, ovako –

17 O: Istraga se vodi –

18 P: Dobro.

19 O: Znate...

20 P: Dobro.

21 O: ...proceduru.

22 P: Da li ste saču...vali dokaze o istražnim radnjama koje ste preduzeli ko... za ovoga
23 Peru Grubora?

24 O: Pa, postoje s –

25 P: Ne, ne, Vi lično da li ste sačuvali?

26 O: Ne, ja lično nemam potrebe da čuvam ,jer ja sam vodio određene poslove.

27 Dokumentacija se nalazi kod suda ili tužilaštva. Znači...

28 P: Dobro.

29 O: ...zapisnici o uviđaju i kod Kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova USK.

1 P: Dobro. Kad ste već kod dokumentacije, de mi recite, ova dokumentacija
2 koja je nama priložena i o kojoj ste se Vi izjašnjavali, ja sam uredno bilježio
3 za koji ste od dokumenata rekli da ste ga Vi pronašli, gdje ste ga pronašli i
4 gdje se sad on nalazi. Ja Vas sad pred ovim Vijećem pitam - gdje se nalaze
5 originali ovih dokumenata o kojima ste inače pričali da ih imate?

6 O: Koji?

7 P: Ovih dokumenata koje ste dali Tužilaštvu i koje mi sada kori... ne ova
8 što sam sad pokazao, nego ove dokumente koje smo k... raspravljali.

9 O: Pazite, za svaki dokument pojedinačno zna se gdje se nalazi, ovaj,
10 tako da bi' ja morao o svakom dokumentu da Vam kažem, ako se sjećam, gdje se
11 nalazi. Ali imaju... znači, imaju tragovi, postoje evidencije dokumenata kod svih
12 institucija koje su nadležne za procesuiranje ratnih zločina.

13 P: Gospodine Draganoviću, biću konkretan. Da li su ti originali na
14 jednom mjestu i da li se do njih može... može doći na jednom mjestu?

15 O: Ovisi o kojim dokumentima je riječ. Ja sam juče o tome govorio - na
16 pitanje kolege Pantelića, mislim - da je jedan dio dokumenata predat Kantonalnom
17 tužiteljstvu ili tužilaštvu USK. Jedan dio dokumenata je predat Agenciji za
18 istrage i zaštitu, a jedan dio dokumenata je predat Tužilaštvu Bosne i
19 Hercegovine.

20 P: Gospodine, Vi ste na pitanje kolege Ackermana - a to je na strani
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 5955, datum je 23. maj 2002. godine - rekli da se svi dokumenti nalaze u Sanskom
2 Mostu, da ih Vi čuvate, da ih Vi čuvate, i čak ste obećali kolegi Ackermanu da,
3 ako pošalje istražitelja Odbrane, da ćete omogućit' uvid u tu dokumentaciju, uz
4 saglasnost Suda. Tako s... čini mi se da ste rekli. Da li je ovo tačno?

5 O: To je tačno. U to vrijeme kad sam davao iskaz - to je bilo 2002.
6 godine, kao što ste k...kazali - dokumentacija, originalna dokumentacija koja je
7 bila na uvidu kod ovog Tužilaštva i drugih organa za gonjenje u Bosni i
8 Hercegovini, ja sam čuvao originale. Međutim, poslije toga, naravno, kad sam
9 trebao da odem iz Suda, dokumentacija je predata organima. Znači, za svaki
10 konkretan dokument koji me pitate, može se naći gdje se original nalazi.

11 P: Dobro. Republika Srpska i Federacija Bosne i Hercegovine -

12 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, moje pitanje se
13 odnosi na pitanje sudske ekonomičnosti. Možete li nam objasniti na koji način su
14 ova pitanja relevantna za ono o čemu Sudsko vijeće mora donijeti odluku na ovom
15 suđenju?

16 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja pokušavam, između ostalog, provjeriti i
17 autentičnost dokumenata koji su uvedeni kao dokaz. Mi namjeravamo i svog
18 istražitelja poslati u Sanski Most da uporedimo ove dokumente s originalima na
19 koje se poziva svjedok. To je moja... svrha mog ispitivanja.

1 P: I moje poslednje pitanje vezano za dokumentaciju je da li možemo
2 dobiti to pismeno ovlaštenje od Ratnog predsedništva koje Vi imate? Da li naši
3 istražitelji mogu dobiti to od Vas?

4 O: To morate tražiti od Općine Sanski Most. Ja nemam sada takav papir,
5 jer nisam smatrao da ga trebam čuvati.

6 P: Pa, ja Vas moram podsetit' na Vaš odgovor juče - Vi ste juče rekli da
7 ga imate. Kad sam Vam rekao da ste imali usmeno ovlaštenje i telefonsko, Vi ste
8 rekli da imate i pismeno i ispravili ste me.

9 O: Postoji pismeno ovlaštenje, i zato Vam kažem - adresa na koju se
10 možete obratiti je Općina Sanski Most, njena arhiva i načelnik Općine. Odnosno,
11 čovjek koji je bio predsjednik Ratnog predsjedništva je bio ovdje svjedok,
12 gospodin Karabeg Mirzet.

13 P: Dobro. Ja sam stekao utisak da ga Vi imate kući kod sebe. Možda sam
14 pogrešio.

15 O: Ma, ja kući imam samo suprugu.

16 P: Dobro. U tom pismenom ovlaštenju - još samo da Vam kažem, da Vas
17 upitam - da li ste Vi o... imali ograničenje za vođenje istraga samo za ratne
18 zločine počinjene nad Muslimanima, ili da uopšte vodite sve istrage o svim
19 ratnim zločinima?

20 O: Ja sam Vama već rekao da ja nisam provodio istrage, nego...

21 P: Istražne -

22 P: ...istražne radnje. I to Vam ponovo ponavljam, po ne znam koji put.

1 Dakle, s... ja sam provodio istražne radnje u okviru zakona i u okviru onoga što
2 se zove *postojanje sumnje* da je učinjen zločin ili krivično djelo.

3 P: Dobro. Mada mislim da mi niste odgovorili, ja sam se specifiro /sic/
4 samo na ovo ovlaštenje Ratnog predsedništva.

5 O: Ma... Ja sam bio jasan kod datog odgovora.

6 P: Dobro. Dobro. Preći ću na sledeći... sledeću temu. Vi ste juče, na
7 pitanje mog kolege Pantelića -

8 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Časni Sude, ako mi dopustite. Ispričavam
9 se što Vas prekidam. Prije nego što to zaboravimo, jer prelazimo na drugu stranu
10 /?temu/, što ćemo napraviti s dokumentom koji je pokazan svedoku, gde se nalazi
11 popis imena Srba? Jer, radi se o dokumentu na koji smo mi uložili prigovor.
12 Treba se barem označiti za identifikaciju...

13 G. CVIJETIĆ: Časni -

14 G. DI FAZIO: [simultani prevod] ...kako bi imali evidenciju o tome o čemu
15 govorimo.

16 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, to se desilo juče od strane tužioca, a evo i
17 sada. tužilac odlučuje o tome 'oću li ja uvesti jedan dokumenat ili neću. Ja
18 poštujem stav Sudskog veća u kome je sv... Sudsko veće zaključilo: ako svedok ne
19 prepozna je dokument, tužilac prigovori da nije relevantan - a prigovorio je - ja
20 neću da predložim u...uvodjenje tog dokumenta, odbićete me. Ja sam to doživeo
21 nekoliko puta, neću više da uvodim dokument za koji svedok kaže: Ne mogu da ga
22 se setim; to jest, pokazan mi je u predmetu *Brđanin*. Al' kaže da o dokumentu ne
23 zna ništa. Sad me tužilac sili da odstupim od vaših uputa, po kojima mi ne date
24 da uvedem preko ovakvog svedoka dokument. A ja neću sad... pa, neću sad prot... Evo,

1 ja ću predložiti', baš me interesuje kakvu ćete odluku doneti'. Eto.

2 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Mogu li predložiti da - sećam se da smo
3 tako napravili i jučer, mislim da je to osnova intervencije gospodina Di Fazia -
4 bitno je da ne postoje nekakvi leteći dokumenti, da se zadrži veza između
5 dokumenta i svedočenja. Mislim da bismo dokument trebali označiti barem za
6 identifikaciju, tako postupamo u ovom slučaju.

7 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo je dokazni predmet 1D88, označen za
8 identifikaciju, časni Sude.

9 G. CVIJETIĆ: Dobro. Prije nego što postavim svjedoku sljedeće pitanje,
10 o... samo ću podsjetiti na jednu diskusiju kolege Eugenea O'Sullivanova, koji je
11 opravdano postavio pitanje kakva je sudbina dokumenata koji su uvedeni kroz
12 unakrsno ispitivanje u predmetu *Brđanin*.

13 Ja sam jedan izdvojio, dao mu novi broj i pokušao da prevaziđem tu
14 situaciju. Mislim da vaša odluka o uvođenju onih 100 i ne znam koliko dokumenata
15 je ostala nejasna u pogledu ove sugestije. Šta je s dokumentima koji su uvedeni
16 kroz unakrsno ispitivanje? Da su i ta dokumenta uvedena, ne bismo imali ovaj
17 problem sada.

18 Dobro.

19 SUDIJA HALL: [simultani prevod] I mislio sam da ćete ovo reći, ali
20 nastavimo dalje.

21 G. CVIJETIĆ: Dobro.

22 P: Gospodine Draganoviću, juče Vam je kolega Pantelić pokazao jedan
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument koga je potpisao Miloš. Neću Vam ja sad govoriti ko je i... i dokumenti s
2 tim potpisom će biti i raspravljani. Nego, Vi ste negirali sadržinu iz
3 dokumenta. Sjećate se? Da Vas podsjetim: pojava Zelenih beretki, naoružavanje...

4 O: Ja ću...

5 P: ...Muslimana, i tako.

6 O: Ja ću zamoliti da ga ponovo stavite na ekran.

7 P: Ja jedino mogu zamolit' kolegu Pantelića da mi kaže ko...koji broj taj
8 bio dokument, kad ste ga pokazali o... o... Ako baš insistirate da Vam vratimo taj
9 doku... Nije moj dokument, nego kolege Pantelića.

10 To je dokument u kome Miloš govori o okupljanju Zelenih beretki,
11 naoružavanju, i Vi ste rekli da to nije tačno, da je propaganda. Možete se sad
12 sjetiti?

13 O: Da, sjećam se toga od juče, ali bi' zamolio da taj dokument ponovo
14 stavite na ekran, kako bi' mogao da ga još jednom pročitam.

15 P: Dobro. Ako kolege mogu da nađu broj; ako ne, ja ću Vam pokazat' svoj
16 dokument koji sam namjeravô uvest'. Nisam ni mislio taj dokumenat da pokazujem.
17 Mislio sam da ćete ga se sjetit' od juče. 2D21. E, tražili ste da Vam se uveća,
18 sjećate se, je l?

19 O: Jeste.

20 P: Pa ja -

21 O: Samo ću... zamoliću ponovo.

22 P: Jest, ponovo moramo uvećati. E, da li se sada sjećate?

23 Gospodine Draganoviću?

24 O: Da, da, čitam taj dokument.

25 P: Nije valjda da ste ga od juče zaboravili?

1 O: Nisam ga zaboravio. Pazite, ovo... ovo za mene zapravo nije nikakav dokument. Ovo je
2 obavještajni podatak koji je vjerovatno išao kroz specijalne veze..

3 P: Gospodine Draganoviću -

4 O: ..Ministarstva unutrašnjih poslova.

5 P: Gospodine Draganoviću, dozvolite da Vas prekinem. Dozvo... -

6 O: I ja sam -

7 P: Dozvolite.

8 O: Dobro.

9 P: Samo sekundu.

10 O: Izvolite.

11 P: Prokomentarisali ste juče taj dokument i neću da Vam ga pokazujem, 'oću da pokažem
12 drugi dokument.

13 O: Uredu.

14 P: Znam Vaš komentar, znači -

15 O: Uredu. Ostajem kod tog komentara.

16 P: Samo to.

17 G. CVIJETIĆ: Ja bih molio da se stavi svjedoku dokument s liste 65ter 641. Možda malo
18 treba smanjiti, da bi se vidjelo ko je donio akt, i tako dalje.

19 P: E sad, pogledajte n... gore ko je autor dokumenta. Znači, složićete se sa mnom,
20 Stanica javne bezbjednosti - je l' tako - Sanski Most? Jes... -

21 O: Sam...samo mi dozvolite da malo pročitam.

22 P: Dobro. Gospodine Draganoviću?

23 O: Pitajte me.

24 P: Ovo je informacija Stanice javne bezbjednosti upućena Centru službi bezbjednosti
25 Banja Luka o broju, količinama predatog i oduzetog naoružanja, zaključno - evo, vidimo
26 informacija je obrađena - s 2. julom 1992. godine. Ja Vam skrećem pažnju na broj automatskih
27 pušaka, broj poluautomatskih pušaka, broj automata i...

28 G. CVIJETIĆ: Podignite gore na... ja se izvinjavam, dokument, ne vide sudije, o...ovaj s...
29 ovu statistiku. Znači, bro...broja. I B/H/S, posebno englesku verziju. Ja mislim u engleskoj da
30 ćemo morat' prijeć' na... A nije. Evo, dobro je. E, sad sudije mogu da vide.

- 1 P: ...i na količinu eksploziva, 3.140 kilograma.
- 2 Vi ste juče, na pitanje kolege Pantelića, rekli da su Muslimani bili
- 3 simbolično naoružani lovačkim naoružanjem, i tako dalje. Je li tako? Šta kažete
- 4 na ove podatke iz zvaničnog organa? Znači, nije Miloš, ovo je Stanica javne
- 5 bezbjednosti.
- 6 O: Ovo je dokument koga je u vidu nekog izvještaja ili neke informacije
- 7 sačinio načelnik Službe javne bezbjednosti, Vručinić Mirko.
- 8 P: Dobro.
- 9 O: Ako me pitate za sadržaj ovog dokumenta, ovaj dokument je, također,
- 10 netačan...
- 11 P: Dobro.
- 12 O: ...i potpuno je usmjeren u propagandne svrhe.
- 13 P: Dobro.
- 14 O: Prije svega, da Vam kažem da za... ovaj dokument je datiran, ako se ne
- 15 varam, 2. jula 1992. godine. Je li tako?
- 16 P: Pa eto, piše.
- 17 O: Čini mi se, ne vidim... ne vidim malo...
- 18 P: Piše.
- 19 O: ...malo mi spustite gore...
- 20 P: Piše: drugi ju...
- 21 O: ...gornji dio.
- 22 P: ...2. juli, jeste.
- 23 O: Dakle, najveći zločini u Sanskom Mostu su počinjeni do tog datuma i
- 24 tokom jula mjeseca...
- 25 P: Gospodine Draganoviću -
- 26 O: ...nad civilnim stanovništvom.
- 27 P: Gospodine Draganoviću, pošto nemamo mnogo vremena -
- 28 O: Samo momenat.
- 29 P: Ne, ne, pa ne... ne... Dozvolite mi -
- 30 O: 4.000 ljudi je bilo zatvoreno.

1 P: Sve s...

2 O: ...muškaraca Muslimana.

3 P: Sve to znam. Sve to znam. Gospodine Draganoviću, pa molim Vas -

4 O: Pa ovdje su podaci, vid'te šta piše.

5 G. CVIJETIĆ: Pa, ča... i ne mogu ga ispitati ako će da priča..

6 SVEDOK: Dobro.

7 G. CVIJETIĆ: ..bez pitanja.

8 SVEDOK: Ništa, eto samo... samo da... Moram Vam -

9 G. CVIJETIĆ:

10 P: Znači -

11 O: Moram Vam kazati zbog čega.

12 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Neka se postavi pitanje, pa se onda odgovori. Pitanje -

13 odgovor.

14 G. CVIJETIĆ:

15 P: Gospodine Draganoviću, držite se onda mog pitanja.

16 O: U redu.

17 P: Znači, Vaš zaključak je da je i ovo propagandni akt i da navodi u njemu nisu tačni,

18 je li tako?

19 O: Tako je.

20 P: Ja ću Vam iznijet' sad jednu svoju konstataciju i tražiću od Vas da se složite ili

21 ne složite. Vi ste bili sudija, ja sam bio svojevremeno tužilac. Policija je u miru objavljivala

22 amnestiju za nelegalno naoružavanje i građani su imali pravo da ga prijave i da ga legalizuju.

23 Složićete se sa mnom da procenat onih koji prijave nelegalno naoružavanje nije nikada bio blizu

24 pravom stanju na terenu ilegalnog naoružavanja. Da li se slažete o ovom m...mom zaključku? Samo

25 da il' ne.

26 O: Ne.

27 P: Ne slažete se. Da li bi ovi podaci koje /sic/ stoje ovde bili znatno veći ako bi se

28 njima pridodali i podaci o oružju koje je oduzela vojska?

29 O: Pazite, ja ne znam te podatke tačno, ali znam da muslimanski narod -

30 P: Dobro.

- 1 O: ...nije imao...
- 2 P: Gotovo.
- 3 O: ...oružje, osim -
- 4 P: Nije imao oružje i ovo nije tačno.
- 5 O: Ovo nije tačno.
- 6 P: Okay. Eto. Gospodine Draganoviću, ja ne znam koji je ovo dokument po redu koji Vam
- 7 pokazujemo i ja i kolega Pantelić, i Vi tvrdite da nije tačno i da je sve propaganda. Ja stičem
- 8 utisak da samo ono što Vi pričate da je tačno i da nije propaganda. Je li tako?
- 9 O: Nije tako. Ja sam -
- 10 P: Hoćete reći da nije istina što sam rekao?
- 11 O: Ja ću... ja ću potvrditi ono što je tačno.
- 12 P: Dobro.
- 13 O: Pazite, ovdje ne stoje tačni podaci, u ovom dokumentu.
- 14 P: Dobro. Već ste -
- 15 O: I jer ja sam i odma' uočio -
- 16 P: Već ste... pa već ste rekli.
- 17 O: Odma' sam i uočio da su netačni.
- 18 P: Već ste rekli. E, preći ću -
- 19 O: Jer, pazite -
- 20 P: Mogu li preći na drugu temu?
- 21 O: Možete.
- 22 P: Da pređem na drugu temu /nerazgovetno/. I Vi ste kolega advokat, i tako dalje.
- 23 O: Samo izvolite.
- 24 P: Preći ću na jednu temu koju ste Vi načeli u ranijem svjedočenju - imam, tako da
- 25 kažem, zapisnik s... o tom Vašem svjedočenju - i rekli ste da je u toku 1991. godine, po izbijanju
- 26 rata u Hrvatskoj, da su vojni obveznici Muslimani i Hrvati masovno dezertirali i odbili poziv za
- 27 mobilizaciju, naročito kad je trebalo ići na... u Hrvatsku na Titovu Korenicu. Je li tako?
- 28 O: Tako je.
- 29 P: U polemici - dobro - rekli ste i to da ste znali da je u tom trenutku važio Krivični
- 30 zakon Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, koji je to predviđao kao krivično djelo.

1 Je li tako?

2 O: Ja se sad ne sjećam da sam baš tako rekao. Ako stoji na zapisniku, onda jesam.

3 P: Stoji, a ja Vas evo pitam sad - je li tada važio taj zakon?

4 O: Pa, j...jeste, u to vrijeme važio je zakon... Krivični zakon SFRJ.

5 P: Da li su nadležne vojne vlasti preduzele krivično gonjenje tako
6 velike mase vojnih obveznika koji se nisu odazvali?

7 O: Ja ne znam da je vođen neki krivični postupak od strane vojnih
8 vlasti, osim...

9 P: Dobro.

10 O: ...nekih pojedinačnih slučajeva...

11 P: Dobro.

12 O: ...za lica koja su iz logora Manjača prebačeni u logor kod Bijeljine.

13 P: Dobro.

14 O: Ne znam, zaboravio sam kako se zove... Batković.

15 P: Međutim, Vi tvrdite da je Vaš lični stav da to i nije krivično djelo,
16 ako vojne obveznike tjeraju u rat da tuku jedan narod. Da li sam dobro
17 interpretirao Vašu rečenicu?

18 O: Ja zaista ovdje nisam ekspert prava... kolega s... Ja želim da svjedočim
19 o činjenicama.

20 P: Pa, pitam Vas da l' ste ovako rekli i da li je to Vaš stav?

21 O: Ako piše na zapisniku od 2002. godine, u predmetu *Talić/Brđanin*, onda
22 je... onda sam tako izjavio i to je moj stav i sada.

23 P: Dakle, Vaš je stav da bi muslimanski vojni obveznici, odlazeći u
24 Hrvatsku, u... stavili se na jednu stranu protiv drugog naroda i da bi, na neki
25 način, bili time pristrasni i da nisu htjeli učestvovati u tome. Da li je moj
26 zaključak ispravan, da li bi to bio osnovni razlog zbog čega nisu htjeli da
27 učestvuju?

28

29

30

- 1 O: Ja zaista ne znam da li sam baš tako dao odgovor na postavljeno pitanje -
2 P: Ne, ne, ovo je sad moje... moje pitanje. Ovo je sad da l' bi s... da l' bi se time
3 stavili na jednu stranu?
4 O: Ja ne mogu uopšte da... da razmišljam o tome sada.
5 P: Dobro, kakav je Vaš stav...
6 O: Konkretno, molim Vas...
7 P: ...zašto ni -
8 O: ...nisam razumio pitanje.
9 P: Pa evo pitanje: zašto, po Vama... zašto, po Vama, nisu htjeli ići u taj rat? Evo, u d...
10 u dvije rečenice.
11 O: Ko?
12 P: Vojni obveznici Hrvati i Muslimani u... recimo, kad su dobili poziv da idu... idu u
13 sastavu 6. krajiške brigade u rat u Hrvatsku, u Titovu Korenicu. Eto.
14 O: Pa, bila su najmanje dva razloga.
15 P: Recite.
16 O: Najmanje tri razloga su bila.
17 P: Recite.
18 O: Jer je Republika Hrvatska već donijela odluku o nezavisnosti; znači, kao samostalna
19 država. To je pod broj jedan.
20 Drugo, mislim da ni vojne komande u to vrijeme nisu insistirale da pripadnici
21 bošnjačkog, tj. muslimanskog naroda, i hrvatskog naroda da moraju ići. Mislim da je tu bilo
22 princip dobrovoljnosti. Jer, ja se sjećam, imao sam puno...
23 P: Samo kratko /nečujno/.
24 O: Izvolite.
25 P: Samo kratko. E, tri razloga na...nabrojite ih.
26 PREVODILAC: Mikrofon.
27 SVEDOK: Prvi razlog sam Vam već kazao. Ovo je drugi razlog.
28 G. CVIJETIĆ:
29 P: Treći?
30 O: I treći - besmislenost da građani jedne države idu u rat u drugu državu...

1 P: Dobro.

2 O: ...i da biju narod, isti narod, jer su Hrvati i u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
3 Hercegovini jedan narod, ako gledate nacionalnost.

4 P: Dobro.

5 G. CVIJETIĆ: Ja bi' molio, časní Sude, da se svjedoku stavi onda
6 dokument 1D00-4681.

7 P: E, samo da dobijemo englesku, pa da Vam onda mogu postaviti pitanje.

8 Pogledajte naslovnu stranu, gospodine Draganoviću. Da li vidite, prvo me
9 interesuje, gore u lijevom uglu šta piše?

10 O: Slabo se ovaj dokument vidi. Ako imate slučajno kopiju, ja bi' Vas
11 zamolio da mi pokažete.

12 P: Mogu. Evo, mogu Vam dati, ako... *hard* kopiju da damo. Evo, izvolite.

13 Vidite li sad na... na toj? Datum 8. jul 1991., gore u desnom uglu, je li
14 vidite? Je li tako?

15 O: Da, da, vidim.

16 P: "Stranka demokratske akcije Sarajeva", i to je spisak kandidata za
17 obuku specijalaca u MUP-u Republike Hrvatske.

18 I prelist... molim da se sad prelista, jel */sic/* sad slijedi samo spisak s
19 imenima, prezimenima. Obratite pažnju na godište i obratite pažnju na konačan
20 broj, bar na tom spisku.

21 G. CVIJETIĆ: Ja bi' molio da se i na ekranu izlista stranica po
22 stranica, samo da se vidi ovo o čemu pričamo. E, tako.

23 P: Jeste vidjeli?

24 O: Vidio sam ovaj dokument.

25 P: Dobro. I u engleskoj verziji, mislim, samo da se vidi kako ide.

26 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Nema stranice... nema popisa stranica na
27
28
29
30

1 engleskom, samo su imena.

2 G. CVIJETIĆ: Da, pa samo imena, i nema nikakvog teksta da bi se
3 prevodio. *Okay*. Može l' se onda... ima tekst samo na zadnjem dijelu, pa može li se
4 sad otvoriti zadnja strana? Znači, izlistaj... e to, posljednju stranu, i vidite
5 da li ima na engleskom ta posljednja strana. To je posljednja... a, to je
6 posljednja. E, *okay*.

7 P: Tu Vam stoji, dragan... go...gospodine Draganoviću, da je to zaključnim
8 redom brojem 463 i kaže: "Nastavak na ovaj spisak dobićete za sedam dana." I
9 potpis, pečat SDA, i tako dalje. Jeste vidjeli?

10 O: Vidio sam ja sad ovaj dokument.

11 P: Dobro. Evo moje pitanje: gospodine Draganoviću, toga datuma i tog
12 vremena, Bosna i Hercegovina je imala Ministarstvo unutrašnjih poslova, je li
13 tako? Saslušajte malo mene i moja pitanja.

14 O: Tako je.

15 P: U okviru Ministarstva postojala je i škola za policajce - ako znate,
16 na Vracama je bila. Da li znate o tome šta?

17 O: Tako je.

18 P: Tu školu su pohađali i kadeti - znači, mladi budući policajci - a i
19 takozvani kursisti, koji su se javljali da po skraćenom kursu postanu policajci.
20 Je li tako?

21 O: Tako je.

22 P: I sve to je bilo u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, je
23 li tako?

24 O: Tako je.

25

26

27

28

29

30

1 P: Kako objašnjavate činjenicu da sada Stranka demokratske akcije u
2 Hrvatsku šalje vojne obveznike – po godištu se vidi da jesu – i da idu da tamo
3 se obučavaju za nekake /sic/ specijalce u trenutku dok traje rat?

4 O: Ja ovaj dokument nikad nisam vidio nit' sam čuo za tako nešto, da je
5 postojô neki spisak kandidata za obuku specija...specila...specijalaca u MUP-u
6 Republike Hrvatske od strane Stranke demokratske akcije Sarajevo.

7 P: Gospodine Draganoviću, ja sam Vam ga pokazao.

8 O: Ja ga prvi put sad vidim i nikad ništa nisam čuo o tome.

9 P: Da li sumnjate u tačnost ovoga što piše ovde?

10 O: Svakako da sumnjam, jer da je nešto tako bilo ja bi' možda znao nešto
11 o tome. Međutim, ovdje vidim –

12 P: Gospodine Draganoviću, samo konkretno pitanje, pošto kažete da ne
13 znate –

14 O: Ovdje vidim pogrešno i adresu Stranke demokratske akcije Sarajevo.

15 P: Dobro. Samo recite, da li bi i ovo mogao bit' akt propagande?

16 O: Ne znam. Ne mogu o ovome dokumentu da se izjašnjavam...

17 P: E –

18 O: ...jer o tom dokumentu ništa ne znam.

19 P: Okay. Evo, ja ću Vam reći i Vi recite da li je moja konstatacija
20 tačna. Hrv... muslimanski vojni obveznici su, pod okriljem Stranke demokratske
21 akcije, išli u Hrvatsku da ratuju na strani Hrvata i vraćali su se s uniformama
22 i oružjem, i ulazili u jedinice Patriotske lige i Zelenih beretki po povratku u

- 1 Bosnu i Hercegovinu. Da li je ova moja konstatacija logična?
- 2 O: Vi mene pitate zaista nešto što ja ne znam, niti se mogu uopće o tome izjašnjavati.
- 3 P: Pa recimo, ja Vam tvrdim, pa recite da li je ovo moguće i logično.
- 4 O: Mislim da to nije tačno što ste Vi sada konstatirali.
- 5 P: Dobro. Znači, to je -
- 6 O: Moguće je -
- 7 P: Jo... do... do -
- 8 O: Samo momenat, da završim. Moguće je da je... da su neki građani iz Bosne i Hercegovine
- 9 bili u j... u dijelovima, da kažem, hrvatskih postrojbi u MUP-u Republike Hrvatske, jer su ljudi
- 10 išli..
- 11 P: Gospodine Draganoviću -
- 12 O: ...i zapošljavali se tamo u policiju.
- 13 P: Moje konkre.. moje konkretno pitanje.
- 14 PREVODILAC: Molimo govornike da se ne preklapaju. Hvala.
- 15 G. CVIJETIĆ: Ja samo pokušavam da prekinem svjedoka.
- 16 P: Dakle, samo moje konpre..konkretno pitanje. Vi ste odgovorili. Da li Vi znate da li
- 17 je bilo ovakvog organizovanog odlaska u Hrvatsku?
- 18 O: To sigurno nije bilo. Po mom znanju.
- 19 P: Dobro.
- 20 O: Ono što ja znam..
- 21 P: Dobro.
- 22 O: ...sigurno nije bilo.
- 23 P: Dobro. Pred ovim Sudom će biti vojni stručnjaci i mi ćemo i dati i druge s... ove
- 24 spiskove, podatke, posebno spiskove o naoružavanju Muslimana iz Hrvatske, Rumunije, i tako
- 25 dalje. A Vi o tome kažete da baš ništa ne znate, je li tako?
- 26 O: Pazite, možda ja nešto znam, ali Vi me ne pitate.
- 27 P: Pa, i neću da pitam, 'oću da pređem dalje. Imam još 10 minuta vremena. Nemojte se
- 28 ljutiti da, ovaj... dozvolite mi sad da Vam postavim sljedeće pitanje.
- 29
- 30

1 Gospodine Draganoviću, Vi ste govorili... Evo, vrat ćemo se u Sanski Most
2 i u 1992. godinu, nama relevantnu; proljeće.

3 O: Dobro.

4 P: Rekli ste da ste uhapšeni 25. maja, a da ste prije toga smijenjeni sa
5 funkcije predsjednika Suda -

6 O: Silom istjeran.

7 P: Da, tako kako ste rekli. Ja ne poričem da ste to rekli.

8 Tada je došlo do smjene i u bankama i u Službi društvenog knjigovodstva.
9 Je li tačno?

10 O: Tačno.

11 P: Radi Sudskog vijeća ćemo reći, samo da objasnimo šta je slu...stu...
12 Služba društvenog knjigovodstva. Ja ću reći, a Vi potvrdite ako sam tačno rekao.
13 To je bila državna finansijska institucija...

14 O: /nerazgovetno/

15 P: ...preko koje je išao platni promet... promet društvenih i državnih i
16 privrednih subjekata, i koji je istovremeno vršio i kontrolu tog prometa. Je li
17 tako?

18 O: Tačno.

19 P: Vi ste, kao predsjednik, primijetili promjenu. I dobili ste naredbu
20 da promijenite, čini mi se, račune ili način plaćanja. Tu mi samo pomozite Vi,
21 šta se to promijenilo? Ukratko samo, molim Vas, zbog vremena.

22 O: Promijenjeni su, znači, računi i platni promet je usmjeren, znači, sa
23 Službe društvenog knjigovodstva, ili SDK, Bosne i Hercegovine u drugom smjeru,
24 prema Službi društvenog knjigovodstva Banja Luka, odnosno Beogradu, koliko ja
25 znam. Brojevi računa su bili promijenjeni.

26 P: Dakle, sredstva više nisu išla u Sarajevo, je li tako?

1 O: T... s...sreds... Nakon te promjene nije bilo ni dolaska ni odlaska
2 sredstava.

3 P: O tome govorim. Znači, prekinut je platni promet sa Sarajevom, je li
4 tako?

5 O: Faktički, prekinut je platni promet, po direktivi, znači, te Službe.

6 P: Dobro. U tom trenutku postojala je Republika Srpska kao činjenica.
7 Znači, 9. januara je proglašena, 28. februara dobila svoj Ustav i propise koji
8 su nalogali takve promjene. Da li Vi to smatrate zakonitim aktom?

9 O: Ja moram Vas razočarat' mojim odgovorom.

10 P: Recite.

11 O: Vraćamo se opet na razlike u mišljenjima.

12 P: Ali samo kratko recite. Da li je to bilo, po Vama, zakonit akt i čin
13 ili ne?

14 O: To je bio nezakonit akt i čin. To je bila povreda Ustava Bosne i
15 Hercegovine, Republike Bosne i Hercegovine.

16 P: I time je nastupila šteta za budžet Bosne i Hercegovine, je li tako?
17 U finansijskom smislu.

18 O: Ne mogu ja sad kazati da je šteta nastupila -

19 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, stvarno mi je
20 teško shvatiti koliko i kako ovo uopće može biti relevantno. Biste li nam
21 objasnili, molim Vas?

22 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, pokušavam da završim ispitivanje ovog svjedoka
23 s dva dokumenta oko ovoga, i ništa više. I samo ga pitam da li on smatra ovo

24

25

26

27

28

29

30

1 zakonitim aktom ili ne. Ništa više.

2 P: Po Vama, gospodine Draganoviću, ovo nije zakonito?

3 O: Tako je. Ja sam već dao odgovor na to pitanje.

4 P: Dobro.

5 G. CVIJETIĆ: Ja bi' volio da se pokaže dokumenat 1D01-0355.

6 P: Da li možete da prepoznate ovaj akt?

7 O: Možete li samo da malo povećate?

8 G. CVIJETIĆ: Znači, srps... ovu verziju na lijevoj strani, e.

9 SVEDOK: Ja ću Vas zamoliti, ako imate taj...

10 G. CVIJETIĆ:

11 P: Imam.

12 O: ...tu odluku kopiju, da mi date da pogledam.

13 P: Inače da - pošto vrijeme protiče - samo da Vam kažem: ovo je odluka o
14 Vašoj suspenziji kao predsjednika Suda i sudije. Da li znate za to?

15 O: Da, da, znam.

16 P: Evo, imam u originalu, pa i... Ne smijem Vam ja direktno davat', mora
17 Vam dat' službenik.

18 Pa m...možete početi' odgovarat samo kako se to završilo. Samo konkretno me
19 interesuje, eto. Da završimo s Vašim ispitivanjem. Neću Vas više...

20 O: Pazite, ovaj, ja bi' morao objasniti uzroke.

21 P: Ne. Konkretno ću b...bit', pošto je ovo unakrsno ispitivanje, ja ću
22 konkretan bit'. Da li je tačno da ste suspendovani? Evo, samo to je pitanje. Da
23 ili ne?

24 O: Da, to je tačno.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je tačno da je protiv Vas podignuta optužnica, a ona je u
2 prilogu ovog akta, odma' sljedeći... Samo da vidim da l' nosi drugi broj.

3 O...oprostite mi, morate mi to vratiti. Morate mi to vratiti.

4 Dakle, suspendovani ste zbog toga što je protiv Vas podignuta optužnica
5 za krivično djelo, je li tako?

6 O: Tako je.

7 P: E, dajte samo da vidim... da ja vidim da l' ima optužnica drugi broj,
8 da... da... da je otvorimo. Samo to da vidim, zaboravio sam. Evo. I odma' ću Vam to
9 vratit'.

10 G. CVIJETIĆ: E, optužnica ima drugi broj, pa bi' molio da se otvori
11 1D01-0360. 1D01-0360. E, tu je.

12 P: E, evo, 'oćete sada optužnicu da Vam dam da je gledate? Jer Vi znate
13 vjerovatno -

14 O: Znam.

15 P: Eh.

16 O: Nije... nije potrebno.

17 G. CVIJETIĆ: Ja ću onda sad... samo da se podigne engleska verzija, da se
18 vidi opis krivičnog djela. Ja se izvinjavam.

19 SVEDOK: Pitajte Vi šta treba da pitate.

20 G. CVIJETIĆ:

21 P: Ne mogu dok... Da. E, ovde piše, u optužnici, da ste i Vi
22 preusmjeravali sredstva namijenjena budžetu Federacije Bosne i Hercegovine, i ta
23 sredstva s računa Suda, umjesto u budžet Federacije, podizali i uplaćivali za
24 svrhe koje pišu u optužnici. I da ste time pričinili štetu budžetu u iznosu od
25 187.961,2 konvertibilne marke. Je li tako piše u optužnici?

- 1 O: Nije tačno tako.
- 2 P: Ja pitam da li piše tako u optužnici?
- 3 O: Ne piše tako.
- 4 P: Hajde, recite kako piše.
- 5 O: Pa, Vi postavljate pitanje. Pitali ste me -
- 6 P: Evo, postaviću ponovo. Piše: "Dakle, kao službena osoba,
- 7 prekoračenjem...njem granica svog službenog položaja drugom pribavio imovinsku
- 8 korist u iznosu koji prelazi iznos od 3.000 KM, odnosno nanio štetu..."
- 9 O: Kome?
- 10 P: Samo polako. "...budžetu Kantona u iznosu od 187.961,20 KM."
- 11 Bojim se da nisu prevodioci stigli.
- 12 O: Dakle, ne Federaciji, je l' tako?
- 13 P: Okay.
- 14 O: Nego Unsko-sanskom kantonu.
- 15 P: E -
- 16 O: To je tačno.
- 17 P: Je li tačno?
- 18 Moje posljednje pitanje Vama, gospodine Draganoviću: da li je i ovo
- 19 falsifikat i propaganda? Samo konkretno, da ili ne, nema, ističe vrijeme, pauza
- 20 je.
- 21 O: Ja zaista na takvo pitanje ne želim dati odgovor, jer je
- 22 provokativno, ja ga doživljavam tako.
- 23 P: Dobro. Evo, n...ne morate odgovoriti. Moje posljednje pita... posljednje
- 24 pitanje - evo, Sud mi već skreće pažnju - da li ste kompetentni onda Vi da
- 25 dajete sud o zakonitosti preusmjeravanja sredstava, raspolaganja sa sredstvima
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

- 1 u okviru Republike Srpske, ako i Vi imate na teretu jedno krivično djelo iz oblasti finansija?
- 2 O: Pazite, ovo je bio jedan finansijski prekršaj koji ja prihvatam da sam činio i s...
- 3 opet bi' ga ponovio kad bi' se našao u onoj situaciji u kojoj sam tada bio. A, ova optužnica
- 4 nikad ne bi bila podignuta protiv mene da ja u to vrijeme, prije toga, nisam vodio neke procese
- 5 istrage za teške oblike korupcije pro...
- 6 P: Gospodine Draganoviću -
- 7 O: ...protiv...
- 8 P: Ne... ne morate -
- 9 O: ...visokopozicioniranih ljudi u Sanskom Mostu i kantonu.
- 10 P: Da Vam kažem. Ne... ne morate se braniti' -
- 11 O: Dalje...
- 12 P: Čekajte samo. Moram...
- 13 O: ...ja sam -
- 14 P: ...moram završiti', gotovo je.
- 15 O: Ja prihvatam -
- 16 P: Ne, ne, pa gotovo, ističe mi vrijeme. Znači, ne morate se braniti' pred Sudom od ovi
- 17 -
- 18 O: Ponovite pitanje još jednom da Vam odgovorim..
- 19 P: Samo -
- 20 O: ...da ne ostajem dužan.
- 21 P: S...samo... samo konkretno. Znači, ne morate se braniti od ovoga.
- 22 O: Ne branim se uopšte.
- 23 /govornici govore istovremeno/
- 24 O: Ne, ja bi' to opet učinio.
- 25 P: Dobro. Moj je samo zaključak, i da Vam kažem: niste kompetentni -
- 26 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Ponovno, pazite i sjetite se prevoditelja, molim vas.
- 27 G. CVIJETIĆ:
- 28 P: Pošto je kraj, samo moja konačna ocjena Vašeg svjedočenja.
- 29 O: Pa, ja Vas molim da..
- 30 P: Dozvolite da -

- 1 O: ..zadržite to. Nego pitanje koje imate pitajte.
2 P: Ma, molim Vas, molim Vas.
3 O: Ali ja Vas molim, pitajte.
4 P: Pa, završio sam s pitanjem, sad može tužilac -
5 O: A Vi u završnoj riječi dajte konstatacije.
6 P: E, ovo je moja završna riječ, u tom smislu što dajem i imam obavezu po Pravilniku da
7 dajem ocjenu Vašeg svjedočenja. Gospodine Draganoviću, za sve dokumente koje sam Vam pokazao, i
8 ja i gospodin Pantelić, rekli ste da su falsifik.. nije falsifikat, nego da su propaganda i da
9 nisu tačni. Tako ste rekli.
10 O: I to nije tačna konstatacija.
11 P: Onda sam -
12 O: Ni -
13 P: Onda sam /nerazgovetno/ -
14 O: Jer za sve dokumente ja, koje ste Vi pokazali i gospodin Pantelić, ja nisam tako
15 kazao.
16 P: Pa, a dozvolite da kažem, neka me -
17 O: Neke dokumente sam osporio, njihovu validnost, njihovu sadržinu, tačnost.
18 P: Dobro.
19 O: I -
20 P: Evo, moja konačna ocjena. Ja smatram da niste Vi kompetentni da ocjenjujete
21 validnost svih tih dokumenata, da niste komplendentni /sic/ da budete svjedok. Eto, toliko je
22 moj bio zaključak. Hvala Vam.
23 O: To neka Sud cijeni. Hvala.
24 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Cvijetiću.
25 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja se izvinjavam. Ja se izvinjavam. Ovo je jedini dokument
26 koga ću predložiti' da uvedem, pošto je direktno vezan za svjedoka. On ga prepoznaje,
27 identifikovao ga je. Samo imaju dva broja, pa..
28 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Prihvaća se.
29 G. CVIJETIĆ: Dobro.
30 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmet -

1 G. CVIJETIĆ: Pomoći ću Vam ja, je l' tako, moram sad pronaći... Da ga nismo dali kod.. E,
2 jedan je bio 1D01-0355, i d... i drugi je... 'Ajd, 'očete da d... odredite broj?

3 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmeti 1D89 i 1D90.

4 G. CVIJETIĆ: E, hvala.

5 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] ERN broj drugog dokumenta je 1D01-0360.

6 GDA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, mogu li ja samo jednu stvar kazati? Gospodin
7 Di Fazio će voditi dodatno ispitivanje, ali ja stvarno žalim zato što odvjetnik nije dopustio
8 svjedoku da odgovori na pitanje kada mu je iznio čitav niz navoda protiv svjedoka, a svjedoku
9 nije data mogućnost da to objasni.

10 Drugo, sa žaljenjem primam opasku poput završne napomene u pitanju, kad kaže:"Moja završna
11 ocjena je da Vi niste kompetentni za ocjenu validnosti tih dužnosti, te niste
12 kompetentni da biste bili svjedok."

13 Radi se o neadekvatnoj primjedbi odvjetnika. To nije nešto što on može
14 učiniti, časni Sude, to je posao koji vi, na kraju krajeva, trebate napraviti.
15 No, ja mislim da je ovo najgori mogući način vođenja i završavanja unakrsnog
16 ispitivanja.

17 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Nastavljamo za 20 minuta.

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

19 [Svedok se povlači]

20 ... Početak pauze u 10.26h

21 ... Sednica nastavljena u 10.53h

22 [Svedok je pristupio svedočenju]

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

24 Izvolite sjesti.

25 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Hvala.

26 Dodatno ispituje g. Di Fazio:

27 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

28 P: Gospodine Draganoviću, kako bismo brzo prošli kroz ova pitanja, molim
29 Vas da odgovarate kratko na pitanja. Ja ću se pozabaviti zadnjom temom o kojoj
30 su Vam postavljena pitanja od strane advokata Obrane, odnosno o optužbama iz

2003. godine. Molim Vas, objasnite Sudskom vijeću ukratko, kratko i na sažet način, o čemu se tu radilo. Što se navodi, za što Vas optužuju da ste napravili? Objasnite Sudskom vijeću o čemu se radilo u optužnici koja je protiv Vas podignuta.

O: Časni Sude, ja sam vodio neke postupke istrage protiv određenih vi...visokopozicioniranih političkih ličnosti i nosio...nosioca vlasti u Sanskom Mostu, Kantonu i Federaciji. To je bio prvi ozbiljniji predmet za teške oblike korupcije o... i koji je nažalost došao meni da ga vodim.

Ja ne bi' pominjao imena tih ljudi, ali što se tiče ove optužbe protiv mene, ona je bila politički motivirana. To što stoji u optužbi, to je, znači, rezultat jedne, da kažem, komisije Vlade Unsko-sanskog kantona koja je kontrolisala moje poslovanje Suda u Sanskom Mostu. Pošto sam ja, dok sam vodio te istrage i jedan period duži, bio prisiljen da materijalna sredstva za rad Suda obezbjeđujem, da bi Sud mogao funkcionirati, naravno, ja sam, znači, usmjeravao jedan dio sudskih taksa na račun Suda i pokrivaio obaveze Suda. Za... tako nešto su radili i drugi predsjednici sudova, kako u našem Kantonu, tako i u Federaciji. Jer, prije svega, po Zakonu o sudskim taksama Unsko-sanskog kantona je predviđeno da prihodi od sudskih taksa su prihodi sudova i da se oni isključivo upotrebljavaju za troškove sudova i za njihovo materijalno obezbjeđenje. Dakle, ja sam imao i čak usmenu saglasnost ministra pravde za tako nešto.

Međutim, moram kazati da sredstva Unsko-sanskog kantona koja su budžetom planirana, bila planirana za rad Suda na kojem s... na čijem čelu sam ja bio, da nisu up...uplaćivana pa... duži vremenski period, pa čak se dešavalo da prođe, recimo, period od pola godine da ne dobijem nijednog... nijedne marke. Dakle, ja

1 sam na taj način organizirao rad Suda.

2 Što se tiče ovih nekih navoda za donacije, to je tačno. Ja sam sa jednog
3 drugog prihoda, a ne od taksa ili javnih prihoda, ja sam u periodu z...
4 poslijeratnom periodu, kada faktički - općina Sanski Most je oslobođena u
5 oktobru 1995. godine - kada je život faktički tek počeo da se razvija na toj
6 općini i da se vraćaju povratnici, ja sam u nekoliko navrata dao određene male
7 svote na zahtjev određenih sportskih kolektiva. To su radili i drugi, ja to ne
8 smatram nekim prekršajem, jer to su isto organizacije od općeg društvenog
9 interesa.

10 To ne bi nikad bilo protiv mene procesuirano; međutim, ja sam u tom
11 nekom razdoblju, na nivou našeg Kantona, u okviru sudova, oštro kritizirao neke
12 odluke oko isplate ratnih plaća nosiocima pravosudnih funkcija. I time sam
13 došao, faktički, u otvoren sukob s glavnim nosiocima pravosudnih funkcija. I,
14 upravo je onda rezultat bio taj da je protiv mene podignuta ta optužnica, kako
15 bi se ja diskvalificirao kod izbora u reformi pravosuđa.

16 P: Hvala Vam. Dobro, hvala Vam na ovom objašnjenju. Poanta je da ste Vi
17 realocirali sredstva iz jednog fonda u drugi, i to u svrhu funkcioniranja suda.
18 To nije imalo nikakve veze s Vama osobno, zar ne?

19 A, to se odnosi i na donacije u koje Vi osobno niste uopće bili
20 umiješani, zar ne? Dakle, mislim na sportske klubove, i tako.

21 O: Upravo tako.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Je li svjedok osuđen -

2 G. DI FAZIO: [simultani prevod]

3 P: Čuli ste pitanje suca. Koji je bio ishod ovih optužbi koje su
4 podignute protiv Vas? Molim Vas, kratko odgovorite.

5 O: Ja sam bio osuđen. Međutim, ja sam uložio žalbu, pa je moju žalbu
6 prihvatio Vrhovni sud Federacije i predmet vratio drugom sudu da to rješava.

7 Taj predmet je stajao šest punih godina, taj sud nikad nije radio po tom
8 predmetu. Međutim, meni je to smetalo, jer želio sam da se to okonča jednom. I
9 ja sam onda otišao u Livno i zamolio suca da zakaže pretres. I ja sam priznao
10 taj finansijski prekršaj i novčano sam kažnjen. Platilo sam novčanu kaznu 4.500
11 maraka, odnosno to je oko 2.250 *euro*.

12 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Mislim da je u retcima 37, 24 svjedok
13 rekao da se on izjasnio da je kriv po tačkama optužnice. Ne znam, ja sam slušao
14 engleski prijevod. Možda bi moj uvaženi kolega to mogao razjasniti s kolegom
15 /?svjedokom/.

16 G. PANTELIĆ: [simultani prevod] Kad se bavimo ovim, samo da ispravimo
17 transkript. Na stranici 37, 19. redak, umjesto "*conflicted*" treba pisati riječ
18 "*convicted*".

19 GĐA PREVODILAC: Znači, "*conflicted*" znači da je bio u sukobu, a
20 "*convicted*" znači da je osuđen.

21 G. DI FAZIO: [simultani prevod]

22 P: Znači, Vi ste priznali da je došlo do finansijskog prekršaja i samim
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tim ste Vi priznali, odnosno izjasnili ste se o krivici, da ste krivi?

2 O: Tako je. Ja sam, kao predsjednik Suda, to prihvatio, razumijete. Ali,
3 to nema nikakve veze s mojom sudačkom funkcijom, ako se slažete.

4 P: Hvala na tom objašnjenju. Još jedan dokument Vam je bio pokazan
5 tijekom unakrsnog ispitivanja, a to je popis... odnosno, radi se o spiskovima
6 mladih ljudi koji su bili poslani u Hrvatsku. I tijekom unakrsnog ispitivanja,
7 na stranici 27, odvjetnik je najavio da će pokazati određene popise i nekakve
8 informacije, i tako dalje. Vi ste rekli da ništa o tome ne znate. Pretpostavljam
9 da se govorilo o dokumentima vezanim za slanje mladih ljudi u Hrvatsku. A, Vi
10 ste rekli: "Dobro, možda sam ja nešto znao, ali Vi me niste ništa pitali o
11 tome."

12 Želite li još nešto reći Sudskom vijeću o toj temi?

13 O: A ja sam htio kazati da su neki ljudi, znači, odlazili u Republiku
14 Hrvatsku, ali n... javljali se tamo na konkurse, u policiju Republike Hrvatske,
15 tamo da rade. I to su ljudi koji su bili, znači, u policiji, Zbor narodne garde
16 - tako s... zvale te jedinice. Ja ne isključujem mogućnost da je bilo ljudi,
17 Bošnjaka i Hrvata iz područja Federacije, odnosno Bosne i Hercegovine, koji su
18 bili u tim, da kažem, policijskim strukturama. A, što se tiče vojske Republike
19 Hrvatske, z... ja zaista nemam nikakvih saznanja niti sam raspolagao kada nekim
20 podacima vezano za učešće Bosanaca u armiji Republike Hrvatske, ili da je vršena

1 neka obuka; zaista mi je to prvi put čuti i mislim da to nije tačno, ovaj spisak
2 mislim da nije tačan, koji sam vidio.

3 P: Dobro. Kada Vam je pokazan dokument – a, ako želite, možete ga
4 pogledati ponovno, samo nam recite, pa će Vam biti ponovo pokazan – u zaglavlju
5 stoji da se radi o stranci SDA iz Sarajeva. Navedena je također adresa, Maršala
6 Tita 7.

7 O: Ja bi' zamolio, ako mogu dobit' taj dokument još jednom na uvid. Čini
8 mi se da taj dokument ima 13 stranica, zaključno s trinaest –

9 P: Radi se o jednom dugom popisu. Može Vam se pokazati ponovno.

10 G. DI FAZIO: [simultani prevod] To je dokument ID00-4681. Radi se o
11 dokumentu Obrane i, ukoliko nisam u krivu, mislim da nije čak označen ni za
12 identifikaciju i mislim da je to potrebno u ovom trenutku učiniti. Ja neću ga
13 nuditi na usvajanje u spis.

14 G. CVIJETIĆ: Samo da... a ima s... ima ga... Mislio sam da nema dokumenta, pa
15 da ga stavim na raspolaganje. Samo da pomognem htio sam, ništa više.

16 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Potrebna nam je još verzija i na B/H/S-
17 u.

18 P: Pogledajmo gornji lijevi kut. Tu je navedena adresa.

19 O: Moje mišljenje je da taj dokument zaista nije tačan, jer otkud bi
20 Stranka demokratske akcije Bosne i Hercegovine s... pravila spisak nekih kandidata
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 za obuku specijalaca u MUP-u? Nema nikakvog uporišta u bilo kakvom propisu il'
2 bilo čemu, ili u platformi te stranke. I zaista smatram ovaj spisak podmetanje
3 od strane Odbrane i jednim teškom falsifikatom.

4 P: Dobro. Ako sam Vas dobro shvatio, zapravo se radi o sadržaju
5 dokumenta, a ne o formatu dokumenta, odnosno adresi. Jesam li Vas dobro shvatio?

6 O: Jeste, svakako. Međutim, i adresa je pogrešna u... na prvoj stranici,
7 adresa Stranke demokratske akcije.

8 P: Zna li koja je ispravna adresa ili ne?

9 O: Ja sad ne mogu da se sjetim naziva ulice, ali sigurno nije bila ta
10 ulica.

11 P: Hvala.

12 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Časni Sude, ispričavam se. Ne znam koji
13 je status ovog dokumenta, ali kako... Ja ga ne namjeravam ponuditi na uvrštavanje
14 u spis, ali mislim da treba biti označen za identifikaciju.

15 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Nije još bio označen.

16 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo je dokazni predmet P424, označen za
17 identifikaciju, časni Sude.

1 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Ispričavam se. Ovo je dokument s oznakom
2 1D. Ne znam, mislim da bi to moglo dovesti do problema u budućnosti, jer ako
3 Tužiteljstvo želi ponuditi ovaj dokument na uvrštavanje u spis kao dokument
4 označen za identifikaciju -

5 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Ne, to nije uvršteno u spis kao dokaz.
6 To što je označen za identifikaciju ne znači da će biti uvršten u spis.

7 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Znam, ali mi ćemo tražiti da se on uvrsti
8 u spis u budućnosti. Zbog toga ja napominjem ovu činjenicu.

9 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Dobro. Mi nemamo prigovora na to.

10 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Ja sam shvatio da vaš tim nije htio
11 ponuditi ovaj dokument na uvrštavanje u spis.

12 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Ne, to je bila naša namjera. Međutim,
13 ovaj svjedok tvrdi da se radi o falsifikatu. I stoga moj /?kolega/ Cvijetić i ja
14 nismo mislili da je prikladno da se on ponudi na uvrštavanje u spis. Međutim, mi
15 definitivno želimo uvrstiti ovaj dokument u spis. To je za našu obranu vrlo
16 važan dokument. I postoje još drugi dokumenti koji mogu ga potkrijepiti.

17 [Sudije većaju]

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da bismo izbjegli zbrku, ostavićemo ovaj
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument s onim brojem MFI koji mu je već bio dodijeljen.

2 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

3 P: Prošli četvrtak, 26.11., unakrsno su Vas ispitivali o posjetu
4 gospodina Župljanina Manjači. I postavljeno Vam je sljedeće pitanje. Najprije su
5 Vam postavljali pitanja o Žarku Toli, koji je hrvatski vojnik, i rekli ste da ga
6 se sjećate i da se sjećate da je bio u Manjači s Vama. I postavili su Vam
7 sljedeće pitanje:

8 "Znate li da je on bio kolega gospodina Župljanina od prije rata i da ga
9 je gospodin Župljanin posjetio tom prilikom? Sjećate li se toga?"

10 I Vi ste rekli:

11 "Ne, ne znam za to. Doista ne znam ništa o tom odnosu."

12 I, dakle, niste mogli komentirati taj slučaj.

13 A što je s drugim policajcima koji su došli u Manjaču, jesu li oni
14 posjećivali svoje prijatelje u Manjači? Je li to bila uobičajena situacija?

15 O: Nažalost, moram kazati da nitko nije posjećivao privatno nikoga. S...
16 Mi koji smo bili u logoru i inače, mi smo svi izgubili prijatelje u ljudima s
17 kojim smo se do juče družili. Znači, nijedna privatna posjeta nit' je mogla biti
18 nit'... nit' je bilo.

19 Ja sam kazao da je u logor dolazilo nekoliko vojnih i policijskih...
20 pripadnika vojske i policije Autonomne oblasti Krajina, odnosno Srpske Republike

1 tada, takozvane. Neke ljude ja sam, naravno, poznao jer sam dugo godina išao u
2 školu i studirao i radio posao, i kroz te kontakte sam znao određene ljude.
3 Međutim, nikakve privatne posjete nikome u logoru nije bilo, po mom dubokom
4 saznanju. A ja sam mogao znati zato što sam radio u kuhinji i svakodnevno sam tu
5 bio, n...na otvorenom prostoru. I uvijek sam mogao znati kada policajac poziva
6 nekog da izađe ili da nekog traži.

7 P: Hvala. Mislim da ste dali odgovor na to pitanje. Hvala.

8 Također ste istog dana, u taj četvrtak, odgovarali na pitanja o brojnim
9 pripadnicima policije. Radi se o stranici 3928 transkripta. Zanimaju me neke
10 stvari koje se odnose na pojedine policajce.

11 Najprije ste rekli da, kada su Vas odveli u Manjaču, da Vas je ispratio
12 upravnik /?stražar/ Vujanić. I nakon toga ste rekli da je on bio zapravo
13 komandant Policijske postaje. Zna li kako se on zvao, koje je njegovo ime?

14 O: On se zvao Vujanić Drago. Međutim, samo da ispravim - možda u prevodu
15 - da on nije bio komandant policije, nego je on bio komandir policijskog
16 zatvora. I, koliko se sjećam, u to vrijeme, kratko vrijeme, bio je komandir
17 policije ili pomoćnik komandira policije Stanice javne bezbjednosti Sanski Most.

1 P: Dobro. I sad, također ste spomenuli Milana Ivanića. Odnosno,
2 postavljeno Vam je sljedeće pitanje: Jeste li znali da je Milan Ivanić bio
3 komandir Policijske postaje? Rekli ste da je bio pomoćnik načelnika policije.
4 Nakon toga ste ponovili da je Drago Vujanić bio načelnik. Znači, tko je bio
5 načelnik u vrijeme kada ste Vi bili uhapšeni i zatvoreni?

6 O: Ja moram da budem ovdje precizan, kod naziva... službenih naziva tih
7 lica. Načelnik policije, odnosno prvi čovjek policije Stanice javne bezbjednosti
8 Sanski Most bio je Mirko Vručinić. On je u... bio, znači, prvi čovjek za sve
9 sektore policije. Svi drugi su bili njemu podređeni. Komandir policije bio je
10 Bošnjak, Enver Burnić, koji je uhapšen kada sam i ja uhapšen. I njemu se gubi
11 svaki trag. Dakle, kada je došlo do protjerivanja Bošnjaka i Hrvata iz Stanice
12 javne bezbjednosti - mislim na policajce - ja nisam upoznat o strukturi tih
13 ljudi koji su postavljeni na određene rukovodeće pozicije nakon...

14 P: Hvala Vam.

15 O: ...tog datuma.

16 P: Dobro. Hvala Vam na ovom obrazloženju. Tijekom unakrsnog ispitivanja
17 tijekom posljednjih nekoliko dana, spominjala se organizacija pod imenom Zelene
18 beretke. Molim Vas, objasnite ponovno Sudskom vijeću, kratko i jezgrovito, tko
19 su bile Zelene beretke 1992. godine?

20 O: Ja o Zelenim beretkama u Sanskom Mostu zaista ne mogu ništa posebno
21 kazati jer za neku -

1 P: Ne, mislim da ste me krivo shvatili.

2 O: Izvinjavam se.

3 P: Postaviću Vam pitanje i o toj temi. Ali to je druga tema, Zelene
4 beretke i Sanski Most. O tome ću Vas isto pitati. Ali, zanima me jedno opće
5 objašnjenje. Netko, tko sluša Vaše svjedočenje, ne bi shvatio o kakvoj se
6 zapravo organizaciji radi. Stoga nam objasnite, tko su bile Zelene beretke? I to
7 ne Vaše osobno iskustvo s njima, niti u odnosu na Sanski Most, već općenito.

8 O: Zelene beretke su jedna, da kažem, regularna vojna formacija
9 Teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine, koja ima takav status u
10 Bosni i Hercegovini.

11 P: Dobro, hvala. Tijekom unakrsnog ispitivanja su Vam postavljena
12 pitanja o Zelenim beretkama, i Vi ste rekli - na stranici 3968 - da nije bilo
13 Zelenih beretki u Sanskom Mostu. No, prije toga, na stranici 3962, Vam je
14 postavljeno pitanje o centru za obuku Zelenih beretki na Golaji. I Vi ste rekli
15 da je to bilo povezano s Bošnjacima koji su bili opkoljeni u selima Vrhpolje,
16 Hrustovo i još jednom mjestu, Pljevcima. I Vi ste rekli da ste čuli o nekoj
17 epizodi koja se dogodila dok ste bili u Manjači.

18 Ne želim govoriti o tome. Dakle, ne želim se baviti time što se dogodilo
19 u Vrhpolju, Hrustovu i Pljevcima. Ono što me zanima je ono što ste govorili o
20 Vrhpolju, Hrustovom i Pljevcima /u engleskom transkriptu: "Manjači"/, da li su
21 Zelene beretke bile uključene u to što se tamo događalo?

22 O: Tamo su bili dio mještana koji su odlučili da se ne predaju i povukli
23 su se da čuvaju svoje selo, šire područje Vrhpolja. I ti ljudi imaju status

24

25

26

27

28

29

30

1 organizovane Teritorijalne odbrane, Zelenih beretki, ali samo na tom području u
2 Sansko... u općini Sanski Most. Međutim, ja sam rekao da u Sanskom Mostu, kao
3 gradskoj zoni i... i širem području grada, da ni... zaista nije bilo nikakve
4 organizacije, niti je bilo Zelenih beretki, osim ovih koji su bili u selu
5 Vrhpolju. To su se ljudi samoinicijativno organizirali, nisu htjeli da se
6 predaju na... na pozive vojske i policije i srpske vlasti, i oni su pružili
7 oružani otpor. I zahvaljujući njihovoj požrtvovanosti, oni su zarobili oko
8 četrdeset i n... i šest vojnika vojske, 6. krajiške brigade, i ušli su u pregovore
9 s komandom 6. krajiške brigade. Ti pregovori su vođeni 2. ili 3. juna 1992.
10 godine i riješeni su mirnim putem, tako što je toj grupi omogućeno da
11 organizirano, autobusima, iziđu na s...slobodno područje Bihaća, pod pratnjom
12 UNPROFOR-a, a da ovi zarobljenici onda budu pušteni, jer su bili s njima u
13 autobusima.

14 To je urađeno bez ikakvih problema, ta razmjena je napravljena uz
15 asistenciju UNPROFOR-a. Svi ti ljudi su imali nešto od naoružanja i oni su to
16 predali UNPROFOR-u prilikom prelaska na teritoriju okruga Bihać.

17 Ti ljudi su dobili status da su bili pripadnici Teritorijalne odbrane
18 Bosne i Hercegovine, Republike Bosne i Hercegovine.

19 P: Jesu li oni općenito poznati, ili da li se o njima općenito govorilo
20 kao o Zelenim beretkama?

21 O: O njima kao Zelenim beretkama govorio je srpski radio i srpska
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komanda u to vrijeme. Taj status ljudi su regulisali tek nakon rata, kroz
2 određene pravne procedure.

3 P: Hvala. U utorak, 01.12. - to je bilo jučer - postavljana su Vam
4 pitanja... Dakle, u jednom Vašem odgovoru, na stranici zapisnika 3967, kazali ste
5 sljedeće:

6 "Ja bih htio primijetiti da je tijekom tih 15-20 dana u Sanskome Mostu
7 nekih 18.000 ljudi bošnjačke nacionalnosti protjerano iz Sanskoga Mosta. To je
8 bilo do druge polovice osmoga mjeseca. A od toga broja, oko 4.000 muškaraca,
9 Muslimana i Hrvata, već je bilo zatvoreno u logorima i zatočeničkim objektima."

10 Dalje govorite o tome kako su mnoga muslimanska i hrvatska sela potpuno
11 bila očišćena, kako su kuće bile spaljene, a neka sela potpuno razorena.

12 O: Tako je.

13 P: I onda nešto kasnije, na stranici zapisnika 3990, kazali ste da ne
14 znate točan broj Srba koji sada žive u Sanskome Mostu, te da ste Vi do te brojke
15 od 18.000 došli tako što ste pogledali izvještaje Izvršnog odbora Srpske općine
16 Sanski Most.

17 Ja bih Vam pokazao neke druge brojke u vezi s brojem stanovnika po
18 nacionalnoj pripadnosti u Sanskom Mostu.

19 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Molit ću 65ter dokument broj 283.

20 P: Dakle, vidi se na naslovnoj stranici ovoga dokumenata da je to
21 dokument Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske.

22 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Bilo bi dobro da vidimo datum. Ne znam da
23
24
25
26
27
28
29
30

1 li je relevantan za razdoblje koje pokriva optužnica.

2 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Da, hoću. Datum je maj 1993. Spustite
3 malo prvu stranicu, pa ćete vidjeti taj dokument /?datum/. Dakle, fino piše "maj
4 1993."

5 P: Pogledajte, molim Vas, što piše pod IV u dokumentu. Dakle, onaj dio
6 gdje je IV na B/H/S-u i na engleskom jeziku. Na engleskom je to na 3. stranici
7 /u engleskom transkriptu: "2"/, čini mi se. Da, evo ga.

8 P: Dakle, vidite tu brojke?

9 O: Vidim. Vidim, piše "područje Sansk..." -

10 P: Dobro.

11 O: Mogu da nastavim?

12 P: Ne morate to naglas pročitati. Ali, brojke koje tu vidimo - imamo,
13 dakle, broj Muslimana i Hrvata koji su iseljeni - ukupno taj broj iznosi 27.000
14 a doseljenih Srba je 5.000.

15 O: Tako je, tako je.

16 P: Samo malo strpljivosti, molim Vas. Ovaj dokument je, prema datumu, iz
17 maja 1993. Prema tome, radi se o podacima koji su vjerojatno postojali i bili na
18 raspolaganju prije maja 1993. Imate li Vi ikakvoga razloga sumnjati u ove
19 brojke? Imate li ikakvog razloga za neslaganje s onim što nam kazuju brojke
20 Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske /kako je prevedeno/?

21 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Ovim se traži nagađanje, "vjerojatno
22 postojali prije maja 1993." Ovo je dokument iz 1993.

23 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Da, razumijem. Ja i ne kažem da je ovo
24 savršeni dokument, ali to je dokument Ministarstva unutarnjih poslova koji,
25 izgleda, daje brojeve ljudi na osnovu nacionalne pripadnosti u raznim općinama.
26 Dakle, čini mi se kao dokument s velikom dokaznom vrijednošću, budući da imamo

27

28

29

30

1 dokument iz maja 1993, a mi razgovaramo o svemu što se događalo 1992. I što bi
2 onda to moglo biti?

3 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Krgoviću, izgleda da postoji
4 određena logika u objašnjenju gospodina Di Fazia.

5 G. KRGOVIĆ: [na B/H/S-u] Da, časni Sude, ali videćete -

6 PREVODILAC: Molimo gospodina Krgovića da makne slušalice od mikrofona.
7 Hvala.

8 G. KRGOVIĆ: Da, časni Sude, ali videćete tokom postupka da najveći broj
9 iseljanja /sic/ ide u 1993. godini, tako da ovaj dokument ne govori o p... o
10 /nerazgovetno/ koliko je ljudi u 1992. godini otišlo s teritorije opštine Sanski
11 Most. Mi možemo samo da nagađamo koliki je broj u prvih pet meseci, koliki je
12 broj u 1992. godini.

13 Svedok nije demografski ekspert da bi mogao on da potvrdi ili... ili da
14 kaže za tu... Uostalom, gospođa Ewa Tabeau će doći pa će govoriti o v... o ovim
15 brojkama i ovim mogućnostima, o kretanju stanovništva u tom periodu.

16 A ovaj ovde dokument je isključivo vezan za 1992... 1993. godinu i ne
17 možemo da u...utvrdimo iz ovog dokumenta broj ljudi koji je otišao 1992., a koji
18 broj je otišao u prvoj p... u prvih pet meseci 1993. godine. To je suština mog
19 prigovora.

20 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Svedok je kazao sam 18.000. Ja ću Vam
21 kazati, evo reći ću gdje je citat iz njegovoga iskaza.

22 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Di Fazio, imate li Vi
23 ikakvih podataka na osnovu kojih biste mogli kazati da ovaj dokument predstavlja
24 kumulativne podatke ili, pak, ograničene vremenom?

25 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Ne. Ja nemam nikakvih podataka koji bi
26 sugerisali bilo jedno bilo drugo. No, dokument je jasan, govori sam za sebe. To
27 je dokument koji je verovatno sastavljen uz određenu pažnju koja je posvećena
28 detaljima, gde imamo podatke koji ne vrede, recimo, za Srbe, tako tu piše.
29 Dakle, dokument ni ne govori da je savršen. Na primer, za Prijedor se spominje
30

1 samo dolazak 14.000 Srba. Ne govori se ništa u dokumentu koji bi bili njegovi
2 autori. Dakle, to nije dokument koji je napravljen precizno. Dakle, radi se samo
3 o tome da se ovo poveže, da se stavi u kontekst iskaza ovog svedoka. Jer, on je
4 kazao, dakle, 18.000 ljudi se iselilo, a imamo dokument policije koji kaže da je
5 otišlo 24.000. I tu je, ne vidim zašto tu neslaganje /kako je prevedeno/.

6 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] No, mislim da ono što gospodin
7 Krgović kaže je zapravo sledeće: da to vredi samo za 1993. godinu, a da brojke
8 za 1992. mogu biti različite, pa Vas zato ja pitam da li je dokument
9 kumulativan, što bi značilo da pokriva onaj broj ljudi koji su otišli iz
10 Sanskoga Mosta do i uključujući maj 1993.

11 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Ono što je gospodin Krgović kazao se ne
12 može... nema utemeljenja, koliko ja vidim u ovome dokumentu. Naime, nema ničega
13 što bi kazalo, što bi vremenski obilježilo dokument, ako se govori o maju 1993.

14 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Nastavite, molim.

15 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Ja bih ga predložio na usvajanje u spis.

16 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, Odbrana prigovara na uvođenje ovog dokumenta.
17 Prvo, dokument je van vremenskog okvira optužnice. Iz njega se ne vidi, prvo, u
18 k... za k... na koji period se odnosi, nego se odnosi na 1993. godinu. I, ne znam
19 koliko ovaj dokument može pomoći Sudskom veću. Čuli ste svedoka koji je rekô

1 svoje predviđanje i svoj /nerazgovetno/ i to... i nije demografski ekspert. On je
2 re... rekô b...brojke. Postoje drugi načini da bi se utvrdio broj stanovnika ot...
3 koji su otišli i kad sa... s opštine Sanski Most, a preko ovog dokumenta to
4 jednostavno nije moguće. Ne znam kol'ko o...ovaj dokument može pomoći Sudskom veću
5 u tom pogledu.

6 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Mogu li ja postaviti još jedno ili dva
7 pitanja - što bi možda moglo pomoći prilikom donošenja odluke u vezi s ovim
8 pitanjem - svedoku?

9 P: Kažite, molim Vas, koliko je Muslimana živelo u Sanskom Mostu prije
10 izbijanja rata? Odnosno, ovako: pre četvrtoga meseca 1992., kakav je bio
11 nacionalni sastav? Zna li možda?

12 O: Ja sam govorio o nacionalnom sastavu općine u mom iskazu. Koliko se
13 sjećam toga, ukupno stanovništvo je bilo oko 61.000 stanovnika, znači, za
14 područje opštine Sanski Most. Tačan, precizan podatak es... je p...postoji u... u... u
15 svjedočenju. Ali to je, znači, cirka 61.000. Od toga, većinsko stanovništvo su
16 bili Bošnjaci, Muslimani; znači, negdje oko 29, oko 29.000 Muslimana je bilo na
17 području opštine Sanski Most. Oko, kažem. To je, znači, cifra od 29.000, jer se
18 sjećam, pošto sam bio i predsjednik Općinske izborne komisije nekoliko godina i
19 da... da je taj spisak iz 1991. godine, da kažem, ovaj... pa tako da mi je to m...
20 ostalo u... u... u sjećanju.

21 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Časni Sude, imajući u vidu ovaj iskaz,
22 29.000 Muslimana u aprilu 1992.; on kaže da ih se 18.000 iselilo. A, prema ovome
23 policijskom dokumentu, 24.000 zajedno, Hrvata i Muslimana. Dokument je
24 sastavljen u maju 1993., to ja i priznajem. Dokument zapravo, manje ili više,
25 odražava iskaz svedoka. Zbog toga bi ga trebalo uvrstiti u spis.

1 P: Pogledajte naslovnu stranicu nakratko. Radi se opet o dokumentu
2 Ministarstva unutarnjih poslova -

3 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Oprostite, nisam vidio.

4 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Opet isti problem. Za vrijeme od 1991. do
5 1995. Pa, kako ovaj dokument može pomoći?

6 G. DI FAZIO: [simultani prevod] U ovome predmetu ja se ne sjećam koliko
7 točno imamo presuđenih činjenica kojima se bavimo u vezi s kretanjem
8 stanovništva /?kao posljedica rata/.

9 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Nijedne nema.

10 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Bojim se da se ne slažem. Ali, ja nemam
11 popis presuđenih činjenica pred sobom, ali mislim da se radi o nekim stvarima
12 koje su općepoznate, da se radilo o velikim pokretima stanovništva usljed rata,
13 a ovi dokumenti to obrađuju, bave se time. Kako se onda može kazati da oni nisu
14 relevantni?

15 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, u ovome slučaju -

16 [na B/H/S-u] U ovom predmetu, časni Sude, u odnosu na mog branjenika ne
17 postoji nijedna odluka o presuđenim činjenicama, tako da pozivanje na ovaj
18 dokument i pozivanje na... na taj osnov apsolutno je neprihvatljivo.

19 G. DI FAZIO: /prevod engleskog transkripta: "U najmanju ruku postoje za
20 gospodina Stanišića."/

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] A možemo li mi ovo razriješiti?
22 Utoliko koliko Vijeće gleda na ovaj problem, pitanje kretanja stanovništva se
23 obrađivalo za vrijeme unakrsnog ispitivanja. Prema tome, prihvatljivo je da sada
24 tužitelj u dodatnom ispitivanju iznosi ovu temu, reagirajući na svjedokove

1 odgovore tijekom unakrsnog ispitivanja. I to, dakle, rješava problem toga da li
2 je prihvatljivo iznositi temu pokreta stanovništva.

3 Drugo, u vezi s time da li je ovo relevantno - kao što smo i puno puta
4 već ranije kazali - to je nešto o čemu će Vijeće donositi svoj sud na kraju.
5 Prema tome, dajte najprije da vidimo što ćemo iz svega toga učiniti.

6 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

7 P: Dakle, to je dokument Ministarstva unutarnjih poslova. To je pregled,
8 kao što vidite. Odnosi se na razdoblje od 1991. i 1992. /u engleskom
9 transkriptu: "1995"/, koji je sastavljen ili objavljen u Banja Luci u februaru
10 1995.

11 Pogledaćemo točku 11; isto točka 11 i na B/H/S-u i na engleskom. Na
12 stranici /u engleskom transkriptu: "8"/ - ja se ispričavam što ne znam točnu
13 stranicu na B/H/S-u - ali točka 11. I svakako, naravno, odnosi se na Sanski
14 Most.

15 Dobro. Tu vidite neke brojke. Imate, dakle, brojke iz 1991. Radi se o
16 nacionalnom sastavu općine /u engleskom transkriptu: "Sanski Most"/. Dakle, Srbi
17 25.000, Muslimani 28.000, Hrvati 4.000 i nešto, i tako dalje.

18 Kazali ste da ste bili član Izborne komisije.

19 O: Tako je.

20 P: Imajući u vidu to Vaše iskustvo i sve što ste Vi radili, dakle, Vaše
21 iskustvo u Sanskom Mostu, te Vaša znanja o stanovništvu Sanskoga Mosta, imate li
22 ikakvoga razloga za neslaganje s ovim brojkama koje vidite tu, a koje su iz
23 1991.?

24 O: Samo momenat. Ja bi' samo da malo pažljivije da dođem do ovih... ovih
25 cifara. Sanski Most, 1991. godina, 25.000, ili to je procenat. E, u redu. A

1 koliko Muslimani? 28.000, je l'? To su potpuno tačni podaci. Ovo su potpuno
2 tačni podaci. Znači, 1991. godina, kako je ovdje... kako je ovdje i navedeno. I
3 mislim da su to podaci apsolutno tačni.

4 P: A onda, prema ovome policijskom dokumentu, vidimo kakva je situacija
5 bila, kakvo je stanje bilo 1995. Imate li kakvih razloga za neslaganje s tim
6 brojkama?

7 O: Samo momenat. Z... Slažem se s ovim podacima. Slažem se zato što... što
8 mi... znam da je oko 4.000, znači, oko 4.000 bilo ostalo, ti... s tim podacima su
9 raspolagale i humanita...humanitarne organizacije, ovaj, i tako da su ti ljudi
10 bili uključeni u humanitarnu pomoć. Da bi, znači, negdje u septembru, možda
11 prije septembra, oko 2.000 bilo opet protjerano u srednju Bosnu, a onda je jedan
12 veći dio od te polovice koja je ostala bio angažiran u radnu obavezu i bili su
13 po različitim ratištima u radnoj obavezi. Tako da kraj 1995. godine, m...mi... mi
14 smo zatekli... znači, Armija Republike Bosne i Hercegovine, kada je ušla u Sanski
15 Most, zatekla je 560 m... stanovnika muslimanske nacionalnosti. I ne mogu tačno da
16 se sjetim koliko je bilo Hrvata; sasvim mali broj.

17 G. PANTELIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ja stvarno moram uložiti
18 prigovor. Mi moramo zanemariti ovaj svjedokov odgovor zato što je u unakrsnom
19 ispitivanju, na moje pitanje, kada sam ga pitao koliko je Srba bilo 1995., kada
20 se svjedok vratio u Sanski Most, on je rekao da ne zna. A sad zna koliko je bilo
21 Muslimana i Hrvata, a na moje pitanje ne zna koliko je Srba 1995. bilo u Sanskom
22 Mostu. Ovo je nevjerovatno. Molim vas, zanemarite ovaj odgovor. Časni Sude, ovo
23 je nevjerovatno.

24 G. DI FAZIO: [simultani prevod] Gospodin Pantelić to može dati u svojoj
25 argumentaciji, odnosno kada za to dođe vrijeme. Časni Sude, ja bih htio
26 predložiti dokument za usvajanje u spis. Ako se ne slažete sa mnom, zamolio bih

1 da ga obilježite za identifikaciju, pa više neću imati pitanja.

2 SUDIJA HALL: [simultani prevod] I opet, zbog razloga kao i kod prošloga
3 dokumenta, obilježićemo ga za identifikaciju.

4 GĐA SEKRE TAR: [simultani prevod] Časni Sude, dokazni predmet P426 MFI.

5 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Draganoviću, ovime je Vaš
6 iskaz došao do kraja. Sada možete otići, mi Vam se zahvaljujemo što ste došli
7 ovamo, što ste svjedočili pred Sudom. Želimo Vam sretan povratak kući. Hvala
8 Vam, gospodine.

9 SVEDOK: Hvala Vam lijepo. Bilo mi je zadovoljstvo.

10 [Svedok se povlači]

11 G. PANTEL IĆ: [simultani prevod] Časni Sude, s vašim dopuštenjem, u
12 međuvremenu dok ne dođe drugi svjedok, na zapisnik moram kazati - radi se o
13 sasvim drugom pitanju. Ja sam pomalo umoran od stalnih pritužbi na radne uvjete
14 u ovoj sudnici. Časni Sude, ja ljubazno molim da adekvatne službe Međunarodnog
15 suda pravično pristupe problemu rasporeda u sudnicama. Mislim da se trebaju
16 slijediti određena načela. Na primjer, prioritet treba dati suđenjima gdje ima
17 više optuženih - četiri, pet ili šest - u smislu određivanja rasporeda sudnica.
18 A onda isti bi princip trebao vrijediti i za druge predmete.

19 Ovdje, u ovoj sudnici, mi nemamo dovoljno radnog prostora za oba tima
20 Obrane. Primjerice danas, Obrana gospodina Stanišića služi se s četiri radna
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mjesta, a mi imamo samo dva. U određenom trenutku mi ćemo morati dovoditi našega
2 pravnog savjetnika i referenta, pa nećemo imati dovoljno kompjutera.

3 Molim vas, časni suci, dajte sve od sebe i obavijestite nadležne službe
4 ovoga Suda o tome. Jer, s druge strane, ja znam, kada pogledam privremeni
5 raspored, da imamo prazne sudnice; sudnica I i sudnica III su prazne u određene
6 dane, a mi zasjedamo ovdje dok su druge dvije sudnice slobodne. Dakle, u
7 nekoliko navrata sam ja o tome govorio, a ništa se ne događa.

8 I na kraju, časni Sude, mi se stalno suočavamo s još jednim problemom, a
9 to je temperatura u ovoj sudnici, časni Sude. I ja sam o tome više puta govorio,
10 a i poštovana kolegica Korner je to spominjala. Naime, stanje je takvo da,
11 zapravo, ovaj dio gdje sjede tužitelji ima bolju klimatizaciju nego naš. Časni
12 Sude, moj posebni sat koji pokazuje /?ima/ termometar pokazuje temperaturu od
13 25,3 stupnjeva Celzijevih. Časni Sude, mi smo svi u ovim togama. Zamislite kako
14 je da ste sad vani, da sjedite u kafiću u kaputu na 25 stupnjeva. Pa to je
15 neizdrživo. Časni Sude, nemamo svježega zraka. I vrlo je važna stvar. Časni
16 Sude, ovo je vrlo opasno okruženje, pogotovo kad uzmemo obzir novu gripu koja
17 hara. Dajte, molim vas, časni Sude, učinite sve što je u vašoj moći. Hvala vam.

18 SUDIJA HAFHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Panteliću.
19 Vjerujem da ste primijetili, čisto zbog razlike u visini, da je temperatura tu
20 gdje mi sjedimo još i viša. Ali mi ćemo, naravno, izdržati težinu sjedenja
21 ovdje.

1 Mislim da je stvar jasna. Naime, CMSS je služba koja je savršeno
2 upoznata s time da sva Vijeća radije zasjedaju u sudnicama I ili III nego u
3 ovoj. Dakle, mislim da oni zapravo pokušavaju odrediti raspored suđenja u ovoj
4 sudnici samo kada nema druge mogućnosti.

5 No to, naravno ima određenu cijenu, a to su popodnevne sjednice, zato
6 što postoji proturječna želja koju također imaju sva Vijeća, a ta je da se
7 zasjeda ujutro radije. I, kao što vidite, ovo suđenje se odvija pa gotovo
8 isključivo u jutarnjim satima. Mi smo bili prilično sretni što smo izbjegli
9 popodnevne sjednice. A cijena toga je da katkada moramo zasjedati u sudnici II.

10 Prema tome, što se tiče temperature, to se dâ regulirati. Postoji
11 mogućnost da se temperatura malo spusti, a Vi ćete se svakako prisjetiti iz
12 Vašega iskustva ovdje da je ova sudnica katkada toliko hladna poput hladnjače.
13 No, zasad se držimo onoga što imamo.

14 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih samo htio posuditi sat
15 gospodina Pantelića za sljedeću sjednicu, zato što je na ovoj strani sudnice
16 užasno hladno. I meni stvarno smeta ako će se temperatura još smanjiti. Meni bi
17 bilo vrlo drago ako bismo se mogli zamijeniti nekako za vrijeme dana.

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Bilo kako bilo, napravićemo pauzu sada,
19 pa ćemo nakon toga pozvati sljedećeg svjedoka.

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

21 ... Početak pauze u 11.59h

22 ... Sednica nastavljena u 12.25h

1 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

2 Izvolite sjesti.

3 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, prije nego što se svjedok
4 uvede u sudnicu, upravo su me podsjetili da sam zaboravio predstaviti gospođu
5 Deirdre Montgomery, koja je naša pravna referentica. Ispričavam se zbog tog
6 propusta.

7 G. HANNIS: [simultani prevod] A ja sam zapravo zaboravio spomenuti da
8 sam se ja pojavio na početku /?tokom/ prošlog dijela zasjedanja.

9 I s obzirom da je gospodin Pantelić posudio mi svoj posebni sat, htio
10 bih napomenuti da je temperatura pala na 23,2 stupnja.

11 Naš sljedeći svjedok je Milan Trbojević, ST-110.

12 G. PANTELIĆ: [simultani prevod] Čini mi se, na temelju ovog podneska, da
13 se zapravo Raspravno vijeće nalazi u najboljoj poziciji što se tiče temperature.

14 [Svedok je ušao u sudnicu]

15 SVEDOK: MILAN TRBOJEVIĆ

16 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
17 osim istine.

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala. Možete sjesti.

19 Dobar dan, gospodine. Možete li svjedočenje započeti time što ćete
20 izreći svoje ime?

21 SVEDOK: Dobar dan, časni Sude. Moje ime je Milan Trbojević.

22 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Kada ste rođeni, gospodine Trbojeviću?

23 SVEDOK: 26. decembra 1943. godine.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HALL: [simultani prevod] A, koje je Vaše zanimanje?

2 SVEDOK: Ja sam diplomirani pravnik. Radim kao advokat.

3 SUDIJA HALL: [simultani prevod] A, kojoj etničkoj skupini pripadate?

4 SVEDOK: Srpskoj.

5 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Znamo da ste Vi svjedočili već na ovom
6 Sudu. I, s obzirom da ste advokat, poznajete način na koji radi sud. Stoga ćemo
7 najprije početi s pitanjima koja će Vam postavljati Optužba. Nakon toga ćete
8 čuti pitanja Obrane. Nakon toga će Optužba ponovno postavljati dodatna pitanja,
9 a nakon toga će Sudsko vijeće možda imati pitanja za Vas.

10 Izvolite, gospodine Hannis, možete početi.

11 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

12 Ispituje g. Hannis:

13 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

14 P: Dobar dan, gospodine. Rekli ste da ste već svjedočili na ovome Sudu,
15 mislim da je to bilo u predmetu *Krajišnik*. Prije nego što ste došli na Sud,
16 jeste li imali priliku pregledati svoje prethodno svjedočenje na tom suđenju?

17 O: Jesam.

18 P: A nakon što ste to učinili, možete li potvrditi da je točno preneseno
19 Vaše svjedočenje? I da Vam se postave ista pitanja danas, biste li na ta pitanja
20 dali iste odgovore?

21 O: Dao bih iste odgovore i, koliko sam ja preslušao, a preslušao sam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tekst, nemam primjedaba na bilo kakvu eventualnu netačnost.

2 P: Hvala, gospodine.

3 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, željeli bismo da se transkript
4 gospodinova svjedočenja uvrsti u spis. Radi se o svjedočenju od 4. do 8.04.
5 2005. godine, te 15.04., kao i o vezanim dokumentima koji su dio kompleta prema
6 pravilu 92ter.

7 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] To je dokazni predmet P427.1 do
8 P427.27, časni Sude.

9 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala, gospođo tajnice.

10 P: Gospodine Trbojeviću, znamo da ste advokat. Možete li nam objasniti
11 ukratko šta ste radili 1991. godine, te početkom 1992. godine? Znam da niste
12 radili samo kao advokat, već ste radili i kao sudac. Je li to točno?

13 O: 1991. godine sam bio advokat. Sudac sam bio do 1990. godine. 1991.,
14 dakle, radim kao advokat, i početkom 1992.

15 P: Isto tako ste se bavili politikom i bili ste član Skupštine Bosne i
16 Hercegovine?

17 O: Bio sam član Skupštine Bosne i Hercegovine, izabran kao poslanik na
18 listi Srpske demokratske stranke. Iako nisam bio član stranke, morao sam da
19 potpišem saglasnost da me stave na listu i izabran sam prema kvoti koja je
20 pripala stranci. Ja sam postao narodni poslanik.

21 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Ispričavam se na prekidu. Osim onoga
22 što je sada uvršteno u spis, shvatila sam da je jedan dokazni predmet koji se

23

24

25

26

27

28

29

30

1 odnosi na ovog svjedoka, a pripada kompletu prema pravilu 92ter, bio označen za
2 identifikaciju, a to je dokument pod brojem P165.

3 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala.

4 P: Gospodine Trbojeviću, 1992. godine, jeste li ušli u Vladu Srpske
5 Republike Bosne i Hercegovine?

6 O: Ušao sam u Vladu krajem maja 1992. godine. Naime, početkom aprila su
7 počela borbena dejstva u gradu Sarajevu i jedan krug ljudi, koji je činio
8 rukovodstvo, se izvukao iz grada na Pale. Ja sam morao da s...se sklonim iz
9 Sarajeva i tako sam se i ja našao na Palama. I gospodin Branko Đerić, koji je
10 bio predsjednik te Vlade, mi je ponudio da ostanem na Palama i da me, da tako
11 kažem, kooptira u tu Vladu.

12 I tako je i bilo. Brzo nakon toga je... da l' je gospodin Karadžić, kao
13 predsjednik Predsjedništva, donio odluku d... o mom izboru za minist...
14 potpredsjednika Vlade, ili je to Skupština verifikovala početkom juna - ne znam
15 tačno - ali tako je bilo.

16 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, ja namjeravam ovom svjedoku
17 pokazati niz zapisnika sa sjednica Vlade, i to kronološkim redom. Mislim da se
18 na popisu nalazi otprilike 75 dokumenata, ali već se o njima raspravljalo
19 tijekom njegova prethodna svjedočenja, tako da ću se pozabaviti samo s njih 25.
20 Pa u tom smislu sam vas htio upozoriti na to.

21 P: Gospodine Trbojeviću, prvi dokument koji ću Vam pokazati na ekranu je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 označen kao P224. To je zapisnik sa 20. sjednice Vlade, održane 03.06.1992.
2 godine.

3 G. HANNIS: [simultani prevod] Molim da se odmah pokaže druga stranica i
4 u verziji na engleskome jeziku i u verziji na B/H/S-u.

5 P: Nakon što se dokument pojavi na ekranu, postaviti ću Vam pitanje
6 vezano uz točku broj 1, gdje se obavještava Vlada o tekućim stvarima. U drugom
7 paragrafu kaže:

8 "Vlada je posebno bila obaviještena o uklanjanju blokade s kasarne
9 "Maršal Tito". Oni su izrazili nezadovoljstvo činjenicom da srpska strana nije
10 sudjelovala u pregovorima, zbog činjenice da, kao što je bilo posebno naglašeno,
11 srpski narod je posebno izravno bio zainteresiran za uklanjanje blokade s
12 kasarne."

13 "A također je bilo rečeno da nije bilo legitimnih predstavnika srpskoga
14 naroda. Oni nisu mogli dopustiti da se netko tako ponaša prema njima, ma o kome
15 se radilo."

16 Zna li na koga se ovo odnosi? Tko je pregovarao uklanjanju blokade
17 /?kasarne/ u ime srpskoga naroda, a za koga je Vlada očito mislila da nije
18 trebao to činiti? O kome se radilo, znate li?

19 O: Prvo, ja ovo ne vidim da pročitam što... što je na ovom malom ekranu.

1 Mogu da nazrem dio tog teksta.

2 A sad, što se tiče deblokade kasarne, kol'ko se ja sjećam i kol'ko -

3 P: Ako želite, mogu Vam dati papirnatu verziju dokumenta; možda će Vam
4 biti lakše pročitati s papira.

5 O: To bi bilo lakše.

6 P: Hvala.

7 O: Dakle, ja ne znam ko je učestvovao u pregovorima za deblokadu
8 kasarne. Po nekom mom sjećanju, riječ je bila o... o nekim oficirima iz Beograda.
9 Dakle, sad ko od njih lično, ne znam, ali mislim da je to jugoslavenska, tad
10 već, jugoslavenska armija - ili kakav je bio službeni naziv, ne znam -
11 dogovarala. Ja nisam ni znao da je bez ikakvog učešća nekog s naše strane, a da
12 l' je bilo tako sasvim, il' nije, ne znam. Ne znam, to je tema koja je bila,
13 kako bih rekao, van nekog mog djelokruga.

14 P: Kad kažete "oficiri iz Beograda", mislite li na pripadnike JNA ili...?

15 O: Da. Da. Ja se sjećam da sam na televiziji vidio izlazak te kolone iz
16 kasarne i avione koji to nadlijeću i... I znam da je u... na Palama se kod nas
17 komentarisalo da je značajna količina oružja ostala sad muslimanskoj strani u
18 gradu, i tako dalje. Ali to sve, ovako, manje-više kao građanin sam čuo.

19 P: Dobro. Molim Vas da sada pogledate treću stranicu.

20 G. HANNIS: [simultani prevod] A to je također treća stranica u verziji
21 na engleskom jeziku.

22 P: U trećoj točki /?iznad tačke 3/ nalazi se sljedeći paragraf:

23 "Izviješće o radu Službe /?državne/ bezbjednosti treba se pripremiti za
24
25
26
27
28
29
30

1 Vladu koja ga treba usvojiti. /?Odgovorna osoba: ministar unutrašnjih poslova./"

2 Zna li zašto je Vlada tražila izvještaj o radu Nacionalnih službi
3 bezbjednosti /?Službe državne bezbednosti/?

4 O: Nep... To, da kažem, ne znam. Mislim, sigurno je da je bila potreba da
5 Vlada zna šta se dešava u svakom aspektu, pa naravno i nacionalne bezbjednosti.
6 Koliko je Služba te državne bezbjednosti bila zatvorena, koliko je morala biti
7 zatvorena, to ja, iskreno rečeno, ne znam ni danas. A tad pogotovo nisam znao.

8 Da li je, i u kakvoj formi, mogao taj izvještaj da se dostavi Vladi, ne
9 znam. Ali vidim po tekstu da je kao zaključak bio da treba da se pripremi takvo
10 jedno izvješće.

11 P: Hvala. Recite nam, koliko ste dugo vršili dužnost potpredsjednika
12 Vlade? Od maja, kada ste preuzeli dužnost, pa sve do kada?

13 O: Pa, profesor Đerić je dao ostavku negdje dvadeset i nekog novembra u
14 Zvorniku, na jednoj sjednici Skupštine, i time je konstatovano da je Vlada pala.
15 A mi smo se, kao, zadržali na obavljanju poslova do januara, kad je
16 konstituisana sljedeća Vlada, čini mi se. Dakle, to je to.

17 P: Znači, 3. juna, kada je održan ovaj sastanak, pa do kraja obavljanja
18 svoje dužnosti, jeste li primili izvješće MUP-a o radu Službe nacionalne
19 bezbjednosti?

20 O: Ja lično mislim da nisam takav izvještaj vidio. Ne isključujem
21 mogućnost da je negdje u nekom materijalu toga bilo, ali... ali mislim da ja nisam
22 to vidio.

23 P: Hvala. U sljedećoj točki govori se o:

1 "Pokretanje postupka za utvrđivanje ratnih zločina. Odgovorno tijelo:
2 Ministarstvo unutarnjih poslova i Odbor za ratne zločine koji je formirala
3 Vlada."

4 Moje prvo pitanje je: znate li tko je bio u sastavu Odbora za ratne
5 zločine?

6 O: Ne znam ko je bio. Ja znam da je Vlada imenovala Komisiju za
7 utvrđivanje ratnih zločina prema srpskom narodu negdje u proljeće 1993. I b... ja
8 sam bio, čini mi se, baš i predsjednik te Komisije. Međutim, to je sljedeća
9 Vlada, to nije ova o kojoj mi pričamo. I to je jedna druga priča, ni... ni ta se
10 Komisija nije... nije s... uspjela sastat' ni konstituisati, i tako dalje. A, u tom
11 momentu u... u... u maju i junu 1992. godine, ja ne znam da je bila komisija za
12 ratne zločine.

13 P: Dobro. U svom odgovoru spominjete Komisiju za ratne zločine počinjene
14 protiv srpskoga naroda koja je osnovana negdje u proljeće 1993. godine. Je li ta
15 Komisija za ratne zločine se odnosila samo na zločine počinjene protiv srpskog
16 naroda ili i protiv nesrba? Znate li?

17 O: Ne, ova je bila za zločine pr...protiv srpskog naroda. I rekao sam,
18 nije se to konstituisalo nikad jer, po mom dubokom uvjerenju, nije n...ni bila
19 namjera da to radi. Meni lično gospodin Karadžić je rekao da ću ja bit'
20 predsjednik te Komisije i ja sam par puta obavio razgovor s gospodinom
21 Krajišnikom na temu kako ćemo organizovati tu Komisiju, gdje ćemo je situirati
22 da sjedi, ko će raditi, kako ćemo područnim policijama objaviti da ta Komisija
23 treba da dobije materijale. Međutim, nije to nikad, da kažem, zaokruženo. Nije
24 to profunkcionisalo. Poslije je saradnja na prikupljanju dokumenata o ratnim

1 zločinima nastavljena sa... s institut se zvao u... iz Beograda. Oni su skupljali
2 dokumentaciju, dolazili. Zaboravio sam ime, kako se zvao sudija koji je
3 rukovodio time. Ali on je sarađivô s organima u Bosni i Hercegovini, odnosno s
4 Republikom Srpskom i sa... i članovima iz Ministarstva pravde i s ljudima iz MUP-
5 a.

6 P: Hvala. Sada bih htio da se pozabavimo jednim drugim sastankom, od 13.
7 juna.

8 G. HANNIS: [simultani prevod] Mislim da je to bio dio kompleta prema
9 pravilu 92ter. Ne znam koji mu je broj dodijeljen, ali znam da je to bio
10 dokument broj 1190 prema pravilu 65ter. Ali možda sam u krivu, možda to nije bio
11 dio kompleta prema pravilu 92ter. Broj je 1109 /u engleskom transkriptu:
12 "1190"/.

13 P: Gospodine Trbojeviću, želite li i sada dobiti papirnatu verziju
14 dokumenta?

15 O: Pa, volio bih. Ovo mi je daleko za naočare, a /nerazgovetno/.

16 P: Zamolit ću sudskog poslužitelja da Vam dâ papirnatu verziju, a Vi
17 ćete mu vratiti dokument koji Vam je maločas dao.

18 Za trenutak ćete vidjeti u dokumentu da se radi o sastanku održanom
19 13.07. Piše da se radi o 27. sjednici i navedene su osobe koje su prisustvovale
20 sjednici. Profesor Đerić nije bio prisutan i Vi ste, kao potpredsjednik Vlade,
21 vodili sastanak. To je točno?

22 O: Tako je.

23 P: Htio sam Vam postaviti pitanje o nečemu što se nalazi na zadnjoj
24 stranici dokumenta. To je 5. stranica u verziji na engleskom jeziku, iznad Vašeg
25 potpisa i potpisa tajnika. Znači, predzadnja natuknica kaže:

1 "Vlada je navela potrebu za osnivanjem tijela i preuzimanjem ovlasti u
2 novoosvojenim područjima, što je jedan od preduvjeta za zadržavanje tih područja
3 unutar Republike."

4 Da li se to odnosi na zemljopisna područja nad kojima su vojno preuzele
5 kontrolu snage bosanskih Srba?

6 O: Pa, o...ovde je to tako formulisano, kao da je riječ o formiranju
7 organa u novoosvojenim područjima. P... ja sad ne... ne bih Vam mogao reći na koje
8 područje se to konkretno odnosi, niti je bilo nekih posebnih uputa kako
9 formirati vlast u tim novoosvojenim područjima. Jer, sva su područja bila
10 miješanog stanovništva, nije bilo područja u koje srpska jedinica ili... ili
11 srpski organi vlasti prvi put ulaze. Uvijek je bila... bilo riječi o opštini u
12 kojoj je već neki niz organa funkcionisao i postojao, tako da sad ovo "Vlada je
13 ukazala na potrebu" - ko je o tome diskutovao i... i šta je konkretno bilo povod
14 za to, ja ne znam, vjerujte mi.

15 P: Osim utvrđivanja potrebe za osnivanjem tijela i preuzimanjem vlasti u
16 tim područjima, što je učinjeno da se to doista i dogodi? Je li Vlada formirala
17 nekakve komitete, odnosno odbore, i predložila nekakve aktivnosti? Sjećate li se
18 što se dogodilo?

19 O: Ja koliko znam nije ništa. Da je Vlada poslala neko tijelo ili neka...
20 neko, kao, lice koje će organizovat' situaciju na terenu, nije bilo toga.

21 P: Sljedeća natuknica - to je posljednja natuknica - kaže:

22 "Vlada je odgodila razmatranje zahtjeva Ministarstva unutarnjih poslova
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da razmijeni čelik iz "Metalke" za hranu."

2 O čemu se tu radilo, znate li? Na koji način je Ministarstvo unutarnjih
3 poslova bilo uključeno u razmjenu, odnosno trgovanje čelika za hranu?

4 O: Ma, ja se ne sjećam konkretne situacije, ali u principu znam da... da
5 se govorilo o nekom željezu i da to treba da se otpremi nekud - da li u Srbiju,
6 najvjerovatnije - a da će zauzvrat biti dostavljena neka hrana. I na tom planu
7 mislim da ima i jedan dopis koji je napisan, i rečeno je da ne može Ministarstvo
8 unutrašnjih poslova da trguje, da... Evo, vidimo ovde da je... se spominju robne
9 rezerve, da to treba otprilike kroz taj vid regulisat'.

10 Dakle, ja znam za... za firmu "Metalka" - ne znam čija je, ne znam o kojim
11 količinama je riječ, ne znam uopšte ni kome ide - ali znam da je na tu temu bilo
12 razgovora, da nije primjereno da Ministarstvo unutrašnjih poslova se pojavljuje
13 sad kao neko ko isporučuje neku robu.

14 P: Hvala. Nakon toga kaže da je "zaključeno da je to pitanje koje treba
15 razmotriti i staviti pod nadležnost robnih rezervi".

16 Znate li tko je bio u Vladi, koje ministarstvo je bilo odgovorno za
17 robne rezerve?

18 O: Pa, bilo je Ministarstvo trgovine i snabdijevanja, ako je bilo to
19 puni naziv njegov službeni. Ali, ko je bio direktor Direkcije za robne rezerve,
20 ja se ne sjećam. Znam čovjeka, sjećam se lika, ali ne sjećam mu se imena.
21 Vjerovatno to ima tu negdje u dokumentaciji.

1 P: Hvala.

2 G. HANNIS: [simultani prevod] Htio bih predložiti da se ovaj dokument
3 uvrsti u spis, taj dokument 1190.

4 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Koliko znam, s obzirom da se radi o
5 dokumentu prema pravilu 92ter, ovaj dokument već ima dodijeljen broj.

6 G. HANNIS: [simultani prevod] U redu. Nisam bio siguran je li tome tako.
7 Možete li nam reći o kojem se broju radi, da uđe u zapisnik?

8 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] To je dokazni predmet P427.10.

9 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala.

10 P: Sljedeći dokument koji Vam želim pokazati je dokument P231. Gospodine
11 Trbojeviću, ponovno ću Vam dati papirnatu verziju dokumenta, jer Vam je očito
12 tako lakše raditi.

13 Ovo je sa sastanaka održanog 16.06.1992. godine, a navedeno je da se
14 radi o 29. sjednici Vlade. Jedina točka koja me zanima u ovom dokumentu je 7.
15 točka /u engleskom transkriptu: "6"/.

16 G. HANNIS: [simultani prevod] Nalazi se na trećoj stranici verzije na
17 engleskom jeziku.

18 P: A radi se o tome da Vlada daje potporu sustava /?nacrtu koncepta/
19 ratnog informacijskog sustava u Srpskoj Republici Bosni i Hercegovini.

20 G. HANNIS: [simultani prevod] Mislim da možemo pogledati ili stranicu
21 broj 2 ili broj 3 verzije na B/H/S-u. Mislim da na ekranu se nalazi dnevni red,
22 koji uključuje točku broj 6, ali zanima nas i potpuni komentar te točke.

23 P: Tu kaže da su uspostavljene radne grupe čiji je cilj definiranje i
24
25
26
27
28
29
30

1 analiza načina na koji će biti uspostavljen informacijski centar zajedno s Vama,
2 gospodine Trbojeviću. Vi ste, znači, imenovani voditeljem te grupe i trebate
3 raditi s Bogdanom Subotićem, ministrom obrane, te Momčilom Mandićem, ministrom
4 pravde.

5 Možete li nam reći je li se ta radna grupa uspjela sastati i je li išta
6 napravljeno po pitanju uspostave informacijskog centra?

7 O: Ja mislim da se ta grupa nikad nije sastala, da je sjela kao grupa i
8 da je neki materijal razmatrala i materijal napravila. Mislim da od toga ne...
9 nije bilo apsolutno ništa. Od... od svih nas ovde, s informacijama je u dodiru,
10 odnosno s tim poslom oko informacija ko...kontakt je imao jedini Velibor Ostojić.
11 On je, ja mislim, bio i... i službeno ministar za informisanje. On je imao neke
12 ljude koji su radili, slušali radio-televiziju, pratili štampu, pisali za njega
13 šta je trebalo. Koliko je Bogdan Subotić s vojskom o... o tim centrima za
14 informisanje radio - ja sam čuo da postoje centri za informisanje - ali n...ne
15 znam to. A mislim da M...Momčilo Mandić i ja nismo tu prišli ni... ni izdaleka.

16 G. HANNIS: [simultani prevod] Sada ćemo se pozabaviti 6. stranicom
17 verzije ne engleskom jeziku.

18 P: A u verziji na B/H/S-u radi se o 5. stranici. Pogledajte treću
19 natuknicu odozdo, gdje kaže:

20 "Naredba o tretmanu zatvorenika /?ratnih zarobljenika/. Dogovoreno je da
21 će to biti objavljeno u medijima."

22 Znate li tko je izdao tu naredbu o tretmanu zatvorenika /?ratnih
23 zarobljenika/?

24 O: Ne mogu reći da se sjećam, ali to je morao ministar odbrane napisati

1 jer... jer, ako se odnosi na zarobljenike, samo je on mogao biti taj koji je u tom
2 pravcu nešto napisao.

3 P: A, znate li zašto je bilo dogovoreno da se to objavi medijima?

4 O: Pa, pravo da Vam kažem, ne znam. Ali neka logika je... neka logika je
5 da se prikazujemo u... u... u dobrim i lijepim bojama. Dakle, vjerovatno je ta
6 naredba napisana u skladu s o...ovim konvencijama o... iz ratnog prava i vjerovatno
7 je imalo smisla da se to objavi.

8 P: Hvala.

9 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, dokument o kojem se tu govori
10 nosi broj 65ter 148. Mislim da sada ima i P broj. Ja vam samo govorim to, ja ga
11 ne pokazujem svjedoku; jednostavno, budući da smo se bavili time /?u predmetu
12 *Krajišnik*/, da smo ga gledali, samo sam htio spomenuti to sada.

13 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Tajnica nam je to i potvrdila, gospodine
14 Hannis.

15 G. HANNIS: [simultani prevod] Da li bi nam mogla kazati broj?

16 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Ispričavam se. To je dokazni predmet
17 P427.7.

18 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala. I ispričavam se zato što nisam
19 zapamtio sve oznake.

20 PREVODILAC: Tužitelj mikrofona, molimo.

21 G. HANNIS: [simultani prevod]

22 P: Sljedeći sastanak, sljedeća sjednica koju bih Vam htio pokazati nosi
23 broj dokaznog predmeta P232. I opet ću Vam dati, uz pomoć našega poslužitelja,
24 jednu papirnatu kopiju toga dokumenta.

25 Vidimo da ste Vi bili prisutni na toj sjednici. Htio bih Vas pitati u
26
27
28
29
30

1 vezi s točkom 10, koja se nalazi, mislim, na 5. stranici na B/H/S-u. Prvi
2 odlomak toga, to će biti pri samome vrhu stranice, preveden je sljedeće:

3 "Zaključeno je da Ministarstvo unutarnjih poslova pripremi izvještaj o
4 radu Službe nacionalne sigurnosti i Službe javne sigurnosti, te da predloži
5 mjere za efikasnije funkcioniranje."

6 Mi smo u prvome vidjeli da je data uputa Ministarstvu unutarnjih poslova
7 da sastavi jedan izvještaj o radu Službe nacionalne bezbjednosti, a Vi ste nam
8 kazali da nikada takav izvještaj niste ni vidjeli, ako se i pojavio. Ali ovdje
9 se, dakle, traži da se napravi izvještaj i o radu Nacionalne i Javne sigurnosti.
10 Zna li da li je Ministarstvo unutarnjih poslova ikada sastavilo takav
11 izvještaj i da li ga je dostavilo Vladi?

12 O: Ja sam neki izvještaj ili neke izvještaje Ministarstva unutrašnjih
13 poslova vidio. Sad, u kom razmaku, ne znam. Da li je on sadržavao i ovaj dio
14 koji se odnosi na Državnu bezbjednost ili nije, ne znam. Ali neke sam izvještaje
15 vidio, to je... to je sasvim sigurno. Čak mislim da sam vidio izvještaj koji... koji
16 je Ministarstvo unutrašnjih poslova... da l' kopija ide Predsjedništvu, da li... da
17 li je naslovljeno Predsjedništvo. Ako opet ide Vladi, sad ne bih mogô tvrdit',
18 ali... ali, ovaj, neke sam izvještaje vidio. Dakle, a... ja mogu potvrdit' da je
19 bilo izvještaja.

20 P: Jeste li ikada vidjeli izvještaj Ministarstva unutarnjih poslova koji
21 bi imao datum negdje oko 17.07., u kojemu gospodin Stanišić izvještava da je
22 vojsci i kriznim štabovima naloženo da civile nesrpske nacionalnosti privedu, da
23 ih zatvore, kako stvari stoje, u svrhu neke buduće razmjene? Jeste li ikada
24 vidjeli takav izvještaj?

1 O: Ja mislim da bih to mogao sa sigurnošću tvrditi da nisam. Jer b... da
2 je... da sam to pročitao, to bi mi o...ostalo u sjećanju, ovaj, kao nešto što ne bih
3 očekivao. Dakle, mislim da takvu tvrdnju, da je naređeno da se druge
4 nacionalnosti hapse, pa da ih koristimo za razmjene, ja sam sklon da tvrdim da
5 nisam vidio.

6 P: Sada bih Vas uputio na zadnju stranicu ovoga dokumenta, i to na
7 engleskom i na B/H/S-u. Tu, naime, imamo popis ljudi po nekoliko regija; Vaše se
8 ime navodi pod brojem 1, za "SAO Istočnu Hercegovinu". Izgleda, iz prethodnoga
9 teksta, da su to, zapravo, bile radne grupe koje su trebale poći u određena
10 područja, odnosno regije, te pomoći pri osnivanju /?uspostavljanju/ efikasnijega
11 rada na toj razini. Sjećate li se da ste Vi bili u radnoj skupini za Istočnu
12 Hercegovinu?

13 O: Nije bilo nikakve radne skupine za Istočnu Hercegovinu. Ja sam bio
14 imenovan za povjerenika u Istočnoj Hercegovini i u tom poslu sam jedanput bio u
15 opštini Trebinje, Nevesinje i Gacko. I još sam jedanput išao u Hercegovinu s
16 onim direktorom robnih rezervi čije ime ne mogu da se sjetim, zato što je
17 trebalo donijeti odluku o prodaji nekog aluminijuma koji je izvučen iz Mostara,
18 i tako dalje. Ali... ali na temu o... neku koju - ako je to sad vezano za ono
19 prethodno pitanje - o razmjenama građana, na tu temu nismo radili ništa i nije
20 bilo nikakve komisije u tom pravcu.

21 P: Sjećate li se kojega ste datuma otprilike bili u Trebinju prilikom
22 toga putovanja?

23 O: A to mora biti tu negdje, ljeto, juni-juli, kad je išlo se
24
25
26
27
28
29
30

1 helikopterom. Bilo je lijepo vrijeme, onaj...

2 P: I zadnji odlomak u ovome dokumentu kaže:

3 "Vlada je zaključila da se hitno preduzmu sve mjere radi efikasnijeg
4 rada Republičke komisije za razmjenu zarobljenika. U tom cilju, neophodno je
5 obezbijediti kadrovske smještaje i druge uvjete, prema ranijem zaključku Vlade.
6 (Zaduženo Ministarstvo za pravdu)"

7 Sjećate li se Vi koja je to ranija odluka Vlade bila u vezi s radom
8 Republičke komisije za razmjenu zarobljenika?

9 O: Ja znam da sam u... u t... ovim materijalima koji su mi predočavani,
10 pripremama za svjedočenje, vidio da je kolega Čolović Rajko dao ostavku na... na
11 funkciju predsjednika Komisije za razmjenu. Poslije njega je bio predsjednik
12 Komisije za razmjene jedan kapetan, Dragan - ako sam se sjetio, nešto mi njegovo
13 prezime se stalno gubi iz sjećanja - Bulajić čini mi se da se zvao. I ja koliko
14 znam, sve te razmjene su ustvari bile pod pokroviteljstvom vojnih organa. N...ne
15 znam da je Vlada donijela ijednu odluku: Ove treba promijenit', ove ne treba
16 promijenit'. Ili: Ove treba skuplje zamijenit', a ove treba dati jeftino; i tako
17 dalje. N...ne sjećam se nijedne... nijednog razgovora na tu temu. I mislim da nisam
18 vidio nijednu odluku u tom pravcu. Ja znam da su te komisije funkcionisale u...uz
19 korpuse.

20 P: A Ministarstvo pravosuđa je također imalo veze s Komisijom za
21 razmjenu, je li tako?

22 O: Ne znam da li su šta konkretno radili. Mislim, Ministarstvo pravde
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ima službu koja nadzire zatvore. Da li je to uslovilo potrebu da u jednom dijelu
2 ima dodira s ovim, mo...moguće je sasvim. Ali, ako govorimo o ratnim
3 zarobljenicima, ne znam da su... da su... da je Mandić ili... ili o... o... Av... da li je
4 Avlijaš bio taj koji je bio inspektor za izvršenje krivičnih sankcija, ne znam.
5 Al' ne znam za njihova učešća.

6 P: A Ministarstvo unutarnjih poslova? Zna li je li ono imalo kakvu
7 ulogu, odnosno, da li je ono na neki način sudjelovalo u vezi s radom Komisije
8 za razmjenu zarobljenika?

9 O: E sad, vid'te, ja o... mogu o tome da Vam kažem ovako principijelno šta
10 ja mislim, ali... ali kad je riječ o zatvorima postojećim - dakle, zatvorima koji
11 su bili vezani za okružne sudove - tamo postoje straže, postoji policija koja
12 čuva z... lica lišena slobode, i to su pripadnici policije. Svaki ulazak i izlazak
13 mora biti uz neku asistenciju policije.

14 Kad je riječ o zarobljeničkim logorima, da li je i koliko je policija
15 civilna imala saradnje ili učešća u... u... u aktivnostima vojne policije, ili
16 stražara kao vojske, to zaista mogu samo da pretpostavim.

17 P: Vi ste u nekom trenutku, dakle, 1992. godine, saznali da je osim
18 redovitih ratnih zarobljenika - dakle, zarobljenih boraca - bilo i civila
19 nesrpske nacionalnosti koji su bili zatočeni i razmjenjivani.

20 O: Pa, ja sad ne znam konkretno kako bih odgovorio na to pitanje.
21 Saznalo se da je o...odobreno da... da međunarodni novinari ili međunarodne
22 organizacije uđu u Manjaču; znali smo da je odobreno da uđu u... u... u Prijedor, u
23 Omarsku. I tad smo vidjeli filmove na kojima je masa svijeta, masa svijeta koji
24
25
26
27
28
29
30

1 ne liči na borce. Ako su to sad moja prva saznanja, a to bi moralo biti, ovaj...
2 to bi, dakle, mogra... mogla biti moja saznanja da ima civila, jer je bilo u... u...
3 u... u Prijedoru, vidio sam, i žena i... i tako, djece, o... To bi mogla bit' moja
4 saznanja o... Neka službena saznanja nisam imao.

5 P: A neslužbeno? Jeste li imali kakvih neslužbenih saznanja, iz
6 neslužbenih izvora?

7 O: Gledajte, ja sam u to vrijeme na Palama, u ljeta... ljeta 1992. godine
8 smo mi još uvijek na Palama, bez telefonskih veza, bez, praktično, komunikacije
9 s bilo kojim krajem. Poslovnih ja veza nemam nigdje ni s kim. Dakle, u Banja
10 Luku se nije moglo doći, dok nije koridor probijen negdje jula, čini mi se,
11 mjeseca. Ja u Banja Luku dolazim krajem novembra 1992. godine. I tad počinjem
12 da, što bi se reklo, se miješam među građane. Tad mogu da čujem ponešto; prije
13 toga zaista ne.

14 P: Dobro, hvala. Ja bih sada prešao na dokazni predmet P233. I dat ću
15 Vam opet jednu papirnatu kopiju, ali mi vratite ovu. Ovo je, gospodine
16 Trbojeviću, sjednica od 27.06. /u engleskom transkriptu: "1992"/. To je 31.
17 sjednica Vlade.

18 Prvo, kada dobijete dokument, pogledajte, molim Vas, prvu stranicu gdje
19 su navedene osobe koje su prisutne na sjednici, pa ću imati pitanje u vezi s
20 jednim od tih imena.

21 U drugome odlomku spominje se Slobodan Milošević...

22 PREVODILAC: Belašević, ispravak.

23 G. HANNIS: [simultani prevod]

24 P: ...umjesto Momčila Mandića. Da li je to netko tko je radio ranije,
25
26
27
28
29
30

1 odnosno za koga ste mislili ranije da radi za Komisiju za razmjenu?

2 O: Ja mislim da je to Slobodan Verlašević, mislim. I ja mislim da je to
3 jedan kolega koji je bio sudija za prekršaje prije rata u Sarajevu. I moguće da
4 je o njemu riječ. Ali evo, sad, ja se ne sjećam da sam ga sreo gore na Jahorini.

5 P: A znate li je li on radio u Ministarstvu pravosuđa krajem juna 1992.?

6 O: Ne znam, zaista. N...ne sjećam se da sam ga vidio, a piše da smo bili
7 na istoj sjednici. Ovaj, on se brzo izgubio i bje... i od tad ga više nisam vidio
8 do danas, evo. Ne znam ni je l' živ, što bi se reklo.

9 P: Pogledajmo 5. stranicu i na engleskom i na B/H/S-u. Pri samome dnu
10 stranice za Vas, gospodine Trbojeviću.

11 G. HANNIS: [simultani prevod] A isto tako blizu dna stranice i za nas
12 koji pratimo na engleskom.

13 P: Piše:

14 "Povodom informacije da u Republici egzistira više raznih centara za
15 vojnu obuku, Vlada je zaključila da ove centre treba legalizovati, staviti ih
16 pod jedinstvenu komandu ili ih ukinuti."

17 Znate li Vi kakav je problem bio s time u vezi da je o tome skrenuta
18 pažnja Vladi, te da je donesen zaključak da te centre treba legalizirati? Što
19 nam o tome možete kazati?

20 O: Ne znam ništa, vjerujte. Uopšte ne znam o kakvim centrima za vojnu
21 obuku je riječ, niti se sjećam da je neko to isticao kao problem, niti da je
22 Vlada odlučila da ih nekako legalizuje, niti da je neko od njih legalizovan,

1 niti da su... da je ukidan. Ne... ne znam ništa o tome.

2 P: Nikada niste čuli da se spominje Kapetan Dragan ili Crvene beretke u
3 vezi s tim?

4 O: Za Kapetana Dragana sam čuo, ali... ali se nije spominjao kao neko ko
5 nešto radi u... u Republici Srpskoj. Ja kol'ko znam, on je vršio obuku u
6 Hrvatskoj, kol'ko ja imam saznanja. I to manje-više iz novina.

7 P: Hvala Vam. Pogledajmo sljedeću stranicu. Kod Vas, na B/H/S-u, pri
8 samom vrhu stranice.

9 G. HANNIS: [simultani prevod] A mi smo još uvijek na 5. stranici na
10 engleskom.

11 P: Piše: "Dogovoreno je da se ovaj problem raspravi u razgovorima s
12 Glavnim štabom."

13 Sjećate li se rezultata bilo kojega od razgovora sa štabom vojske u vezi
14 s tim centrima za obuku?

15 O: Ma, rekao sam Vam, apsolutno se ne sjećam priče o bilo kakvim
16 centrima. To može biti samoinicijativa ministra odbrane na bazi podataka kojima
17 je on eventualno raspolagao, a ja zaista ni prije ni poslije nisam znao da
18 postoje centri. Pogotovo ne centri koji su bili u vezi s našim Glavnim štabom...
19 koji nisu bili u vezi. Nemam zaista komentar na to.

20 P: Nastavićemo od tu. Piše:

21 "Vlada je zadužila Ministarstvo za unutarnje poslove da od..." moramo sada
22 prijeći na šestu stranicu na engleskom jeziku. Vi ćete, gospodine Trbojeviću,
23 nastaviti na istoj stranici.

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle: "...da od svih lica oduzme nelegalno stečenu imovinu, da ukine sve
2 privremene registracije automobila, osim onih registrovanih za rad državnih
3 organa, ustanova i organizacija."

4 Sjećate li se o čemu se tu radilo? Kakva su to sredstva bila koja su
5 bila nelegalno stečena i tko ih je nelegalno stekao?

6 O: Ma, priče o... o nezakonito stečenoj imovini je bilo kol'ko god hoćete.
7 O...ovde se konkretno nabrajaju vozila koja su, kao, registrovana, pa z... pa se
8 provjere registracije. Bilo je preduzeća raznih, i državnih i privatnih, s
9 raznim robama. I Vlada ovde pokušavala da... da eto, uvede neki red, da... da... da
10 Direkcija za robne rezerve zna kakvim robama raspola...polaže i šta se može
11 prodati, šta se može iskoristiti kao ratni plijen, kao prihod za budžet, i tako
12 dalje, a šta je neko uzeo. E sad, n... to je, naravno, u takvoj jednoj situaciji
13 posao koji nema izgleda da se uspješno obavi. Neki mjestimični rezultati su,
14 naravno, ostvareni, a...

15 P: Hvala. A sljedeća točka piše:

16 "Mićo Stanišić, ministar unutaršnjih poslova, treba odmah otputovati u
17 Bijeljinu i tamo razriješiti pitanje rada Centra bezbjednosti SAO Semberija."

18 Sjećate li se koja su to bila pitanja postavljena u vezi s radom toga
19 Centra sigurnosti?

20 O: Ja znam da je Ministarstvo policije, unutrašnjih poslova bilo
21 smješteno u Bijeljini. Zašto baš u Bijeljini, ne znam. Ali... ali prije nego što
22 je, dakle, republičko Ministarstvo se situiralo u Bijeljini, ne znam za
23 probleme, ako ih je bilo i kakvi su mogli biti tog dijela policije koji se vodio
24 kao policija SAO Semberije, na što bi upućivao ovaj zaključak. Ne znam šta je to

1 značilo i ne znam kako je razriješeno. Ali znam da je konačno Ministarstvo
2 unutrašnjih poslova Republike Srpske bilo sa sjedištem u Bijeljini.

3 P: Jeste li ikada vidjeli neki izvještaj Ministarstva unutarnjih poslova
4 - mislim da je on bio inspektor u to vrijeme - Dragana Andana, u vezi s radom
5 obavljenim između negdje kraja petoga mjeseca pa do 12. ili 17. juna, u pogledu
6 problema na tome području? Jeste li ikada vidjeli taj izvještaj?

7 O: Nisam. Ja ga držô u ruci nisam, ni... nit' znam šta ima u njemu.

8 P: Zna li je li gospodin Stanišić zapravo otišao u Bijeljinu kratko
9 nakon ovoga sastanka, nakon ove sjednice, kada je rečeno da bi on trebao otići i
10 to odmah?

11 O: Ma, ne znam.

12 P: Jeste li ikada na nekoj kasnijoj sjednici Vlade čuli da on Vladu
13 izvještava o tome što se eventualno dogodilo u vezi s tim problemima u
14 Bijeljini?

15 O: Ne znam da sam čuo. Ne... ne tvrdim da nije referisao il' da nije
16 obavijestio, ali ja zaista ne znam. N...ne... danas nemam nikakvo saznanje o čemu... o
17 čemu je tu bila riječ.

18 P: Hvala. Sada bih pogledao dokazni predmet 427.12. Ja ću Vam dati još
19 jedan primjerak na papiru toga dokumenta, gospodine Trbojeviću. Datum je 29.06.,
20 mjesto Pale, zapisnik je s 33. sjednice Vlade. Jedino što me u vezi s ovim
21 sastankom zanima je napisano u točki 11. To bi trebalo biti na 5. stranici na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

engleskom jeziku, a na zadnjoj stranici u Vašem dokumentu.

Piše "Tekuća pitanja", pa se govori:

"Rajko Čolović, predsjednik Središnje komisije za razmjenu, razriješen je."

Mislim da ste to bili spomenuli već ranije.

O: Da.

P: Znete li zašto je on bio razriješen dužnosti? Možete li nam nešto o tome kazati?

O: Pa, ja sam vidio je... neki papir u kome on podnosi ostavku ili traži da bude sm... razriješen toga. A ovde vidim da je za predsjednika te Centralne komisije za razmjenu postavljen Slobodan Avlijaš, a za zamjenika predsjednika Mladen Mandić. Ja ne znam da su i... i Slobodan Avlijaš i Mladen Mandić išta uradili na tom planu, a da ja to znam. N...nikad čuo nisam ni najmanji podatak o tome da su oni imali išta s...s razmjenama.

Da l' je to bio jedan od prijedloga koji poslije nije dovršen - što će biti najprije - ne znam, ali... ali, mislim da nije Avlijaš ni Mandić, ovaj, Mladen nisu to radili. Pa sad, evo...

P: Pitaću Vas par stvari. U prijevodu smo od prevoditelja čuli, naime, da nisu sigurni da li je točna i prava riječ. Ja sad ne znam da li se to odnosi na Vaš odgovor u vezi s time, kada kažete: "Nisam čuo nikakvu informaciju da je on" - mislim da se to odnosi sada na Avlijaša - "imao ikakve veze s razmjenama." Jeste li tako kazali, "nijednu informaciju"?

1 O: Tako, to je samo jedan padež u... u Vašem čitanju pogriješen, možda sam
2 ga ja izgovorio tako. Nisam čuo nijednu informaciju da je on bilo šta radio na
3 razmjenama. I Mandić i Avlijaš. N...ne tvrdim 100%, da kažem, da nisu negdje nešto
4 mogli uraditi, ali... ali ja zaista nisam čuo da su imali veze s tim.

5 P: Nisam bio siguran iz Vašega odgovora da li Vi kažete da sama Komisija
6 ništa nije radila na razmjenama nakon toga 29. juna, ili ste jednostavno kazali
7 da, koliko Vi znate, ta dva čovjeka...

8 O: Ta dva čovjeka.

9 P: ...Avlijaš i gospodin Miladin /?Mladen/ Mandić. Kažite nam, koje on
10 veze ima i da li je u kakvom rodu s Momčilom Mandićem?

11 O: Ja kol'ko znam, braća su.

12 P: Hvala. Sada ćemo prijeći na sastanak koji je održan 04.07. To je
13 dokazni predmet P236. Mogu Vam ponovno dati primjerak na papiru.

14 Vidjećete, kada dobijete dokument, da se radi o zapisniku sa sastanka
15 održanog 04.07.1992. Radi se o 36. sjednici. Navedeno je da ste Vi prisustvovali
16 tom sastanku.

17 Zanima je jedna stvar vezana uz terminologiju.

18 G. HANNIS: [simultani prevod] Pogledajmo sada drugu stranicu verzije na
19 engleskom jeziku.

20 P: A isto tako i verzije na B/H/S-u. Pod točkom broj 6... Zapravo, ne,
21 radi se o dnevnom redu. U točki 6 govori se:

22 "Neka pitanja o uvođenju ratnog režima."

23 Jesam li ja to dobro shvatio, da u to vrijeme, znači u julu 1992.
24 godine, u Srpskoj Republici Bosni i Hercegovini - zapravo, u to vrijeme radilo
25 se o Republici Srpskoj /sic/ - da je bilo proglašeno stanje neposredne ratne

26

27

28

29

30

1 opasnosti? Je li to točno?

2 O: Neposredna ratna opasnost je proglašena jednom odlukom koju su
3 potpisali gospođa Plavšić i gospodin Koljević.

4 P: Dobro. 1992. godine, na tom području, je li ikad proglašeno ratno
5 stanje?

6 O: Pa, u... u ovom ranom periodu mislim da nije. Naime, bio je pritisak od
7 strane vojske, Generalštaba, da je potrebno da se proglasi ratno stanje da bi o...
8 jedna odgovornost vojnih obveznika bila veća, strožija, kod odazivanja pozivu za
9 odlazak u vojsku, kod mogućnosti da se a... imovina preduzeća upotrijebi kad
10 vojsci treba, itd., itd. Vlada je tu imala jedan otpor prema tome, trudeći se u...
11 ovako, iz dva razloga: prvo, smatrajući optimistički da treba težiti da se ta
12 situacija, gdje su ratna dejstva u toku, što prije i š... kako je lakše moguće,
13 završi; i, drugo, da se to malo procedure zakona o upravi, odnosa državnih
14 organa jednih prema drugima i njihovih autoriteta, ne uništava do kraja.
15 Strepili smo od toga da uvođenje vojne vlasti... a nismo bili spremni na to, jer
16 propisa koji bi regulisali sve ovlasti ili... ili glavne ovlasti društvenog života
17 zasad s... na stupanje ratnog stanja jednostavno nismo imali. To bi dovelo sve u...
18 u potpunu anarhiju, iako je bila u visokom stepenu anarhija i dotad, ali to bi
19 bio, ja mislim, i... i takav je stav bio nas nekolicine u Vladi, da to ne treba
20 raditi. I zato smo se opirali tome.

21 E sad, prvi put je ratno stanje, kao ratno stanje, uvedeno u zoni
22 odgovornosti 2. krajiškog korpusa, ali ja ne mogu reći kad. Ne znam to. Poslije
23 je uvedeno, ja mislim, da l' u čitavoj teritoriji ili... ili ne, više se ne
24 sjećam. Ali iz nekih mojih k... predmeta znam da sam tad smatrao da Karadžić, koji

25

26

27

28

29

30

1 je objavio to ratno stanje u zoni 2. krajiškog korpusa, to uradio neovlašteno,
2 jer nije bio ovlašten na to. Ali sad to nema veze s ovim, ja mislim.

3 P: Sjećate li se kada se to dogodilo?

4 O: Pa, ne znam. Ima... o...odluke su objavljene, a u ovom momentu ne znam
5 napamet.

6 P: A, tko je imao ovlasti proglasiti ratno stanje u Republici Srpskoj?
7 Prema Ustavu i prema zakonima, tko je imao to ovlaštenje, ako znate?

8 O: Sad, napamet, ovaj, ne... ne bih Vam mogao reći. Ja sam to analizirao
9 jedanput i ima negdje to zapisano u... u mom saslušanju, ovaj...da li Skupština
10 mora donijet' tu odluku, da li... nemojte me držat' za riječ, ne... ne bih Vam sad
11 mogao to reći.

12 P: I dalje na drugoj stranici u verziji na B/H/S-u i u verziji na
13 engleskom jeziku. Znači, točka 1 na dnu druge stranice kaže; znači, točka 1, a
14 broj 2 je:

15 "Zaključeno je da sva ministarstva predlažu jedan općeniti koncept
16 ratnoga režima, kao i režim za svako ministarstvo, i to trebaju učiniti do
17 ponedjeljka (06.07.)."

18 Možete li mi objasniti što taj izraz, taj termin "ratni režim" znači u
19 ovom kontekstu? Je li to način rada? Na što se to odnosi?

20 O: Ma, to je otprilike kao što je nekad bilo u praksi da u nekoj
21 vanrednoj situaciji se... postoje pravila kako se ponašati u vanrednoj situaciji.
22 Pa se, ne znam, uvode dežurstva, pa se ima knjiga dežurnog, pa n...ne izlazi se iz
23 zgrade dok neko to ne odobri ili ne evidentira, itd., itd. Kad se stranke
24 primaju u organu uprave, kad se ne primaju. O... Na to se mislilo.

25

26

27

28

29

30

1 Režim je, činjenica je da se dešavaju borbena sredstva /sic/ svuda oko
2 nas, da je... su opasnosti razne. I eto, u toj situaciji da se napravi jedan...
3 jedan... je... b... da se utvrde pravila ponašanja. Neka su ministarstva to pisala,
4 neka nisu. Ja sad ne znam kako se to završilo.

5 Taj napor da se uvede ratno pravno /u engleskom transkriptu: "state of
6 war"/neko je bio konstantan. Na jednoj Skupštini je pripremljen set zakona,
7 poveliki, koji je izjednačavao s... neposrednu ratnu opasnost s ratnom situacijom.
8 I nas nekolicina se tu protivila tome, i ja sam tad napustio Skupštinu i rekao
9 da ne želim da učestvujem u tome, jer sam smatrao da je to rušenje i ono malo
10 državnosti iza linija fronta. Ali su ti zakoni doneseni i mislim da su nanijeli
11 veliku štetu, jer godinama poslije se to stavljalo van snage jedno po jedno, i
12 tako dalje.

13 P: Postaviću Vam sljedeće pitanje kako biste pomogli da shvatim razliku.
14 Je li to bilo stanje neposredne ratne opasnosti ili ratno stanje ili jednostavno
15 jako teška situacija – ali šta se događalo, na koji način se život promijenio?
16 Koja je razlika između stanja neposredne ratne opasnosti i ratnog stanja? Na
17 koji način je to utjecalo na rad Vlade, rad Skupštine, rad Predsjedništva?
18 Možete li mi to objasniti?

19 O: Slušajte, pojmovi neposredne ratne opasnosti i ratnog stanja su više
20 vojni, više možda diplomatski, nego unutrašnje-politički. Treba imati, naravno,
21 sistem propisa koji stupaju na snagu i zamjenjuju one građanske propise koji su
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na snazi u redovnom životu, u momentu kad se proglasi ratno stanje. Dakle,
2 nevezano sada od odnosa s neprijateljskom stranom, ili sa stranom s kojom se
3 stupa u ratno stanje i vođenje rata, na unutrašnjem planu nadležnost organa, od
4 policije, sudova, organa uprave, skupštine - sve može da se podvede, naravno,
5 pod drugi režim - da se skrate rokovi, da se neki pravni lijekovi isključe, da
6 se način dovođenja stranaka u... u postupak reguliše drukčije, itd., itd.; d...do
7 ovog raspravljanja o upotrebi imovine, do mobilizacije o... o... vozila i teretnih i
8 radnih mašina koje pripadaju preduzećima, do korištenja fondova bankarskih,
9 dakle, do novčanih sredstava, itd. Sve to u ratnom pravu možete da regulišete i
10 zaklonite za ratnu... proglašenje rata, a u miru baš ne može tako. U miru ipak u
11 banci onaj gleda ko je ovlašteni potpisnik da bi se manipuliralo sredstvima.

12 P: A u ratnom stanju, tko bi to radio? Tko bi to bio? Tko bi -

13 O: Trebalo bi da je propisani organ, ali na... šta vam pada prvo na pamet.
14 Je...jedinica koja ima svoju zonu odgovornosti je vrhovna vlast tu i nema potrebu
15 da se dogovara ni s kim hoće li postaviti nekog kao prinudnog upravnika, u nekoj
16 opštini ili u nekoj banci. To, dakle, postaje stvar komandanata.

17 P: Vojni zapovjednici?

18 O: Da.

19 P: Hvala. Još zadnja stvar koja se odnosi na ovaj dokument. Radi se o 4.

1 stranici u verziji na B/H/S-u, a počinje na dnu stranice broj 4 u verziji na
2 engleskom jeziku. Pod brojem 8 stoji /u engleskom transkriptu: "Trbojević"/:

3 "Postavljeno je pitanje postoje li dogovoreni kriteriji vezani uz
4 iseljavanje muslimanskog stanovništva s teritorija Srpske Republike Bosne i
5 Hercegovine.

6 "Zaključeno je da Vlada do sada nije zauzela stajalište o ovom pitanju.
7 Ministarstvo unutarnjih poslova ima zadaću" – dalje se nastavlja na stranici
8 broj 5 u verziji na engleskom jeziku – "priprijeti informacije vezane uz ovo
9 pitanje, kako bi Vlada mogla zauzeti odgovarajuće stajalište."

10 Sjećate li se da je Vlada razgovaralo o kriterijima iseljavanja
11 muslimanskog stanovništva?

12 O: Nije bilo takvih razgovora.

13 P: A je li Ministarstvo unutarnjih poslova pripremilo informacije o tom
14 pitanju, kako bi ih Vlada razmotrila i zauzela stajalište o tom pitanju?

15 O: Ja ne znam da sam vidio takav izvještaj.

16 P: Hvala.

17 G. HANNIS: [simultani prevod] Znam da imamo još minut ili dva, ali ovo
18 je prikladan trenutak da završim za danas. Htio bih samo napomenuti da sada je
19 temperatura u ovom dijelu sudnice 20,9 stupnjeva.

20 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, sada smo došli do
21 trenutka kada moramo prekinuti s radom za danas. Nastavljamo sutra ujutro u
22 istoj sudnici, u 9.00h ujutro. Moram Vas upozoriti na sljedeće – mada to znate
23 iz svog dosadašnjeg iskustva – znate da nakon što ste dali svečanu izjavu kao
24
25
26
27
28
29
30

1 svjedok ne smijete razgovarati s odvjetnicima niti bilo kim drugim izvan ove
2 sudnice o svome svjedočenju u ovoj sudnici.

3 Nastavljamo sutra u 9.00h ujutro.

4 SVEDOK: Znam, hvala.

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim vas.

6 ... Sednica završena u 13.44h.

7 Nastavak zakazan za četvrtak,

8 03.12.2009., u 9.00h.